

bb 60./ a mi

a miniszt
egészségügyi m
egészségügyi s

a kormány
a lipcsei tavas
ügyeket tárgyal

F!

yt.s

násul vette az
megyében bevezetett
tapasztalatairól.

edelmi miniszternek
ját, majd folyó

bb 61. a min
tetett üzemek

k szb sr

Hialy:
Hiv. Közl.: 3-?!

rzászlójával kitün-

3. április 19.

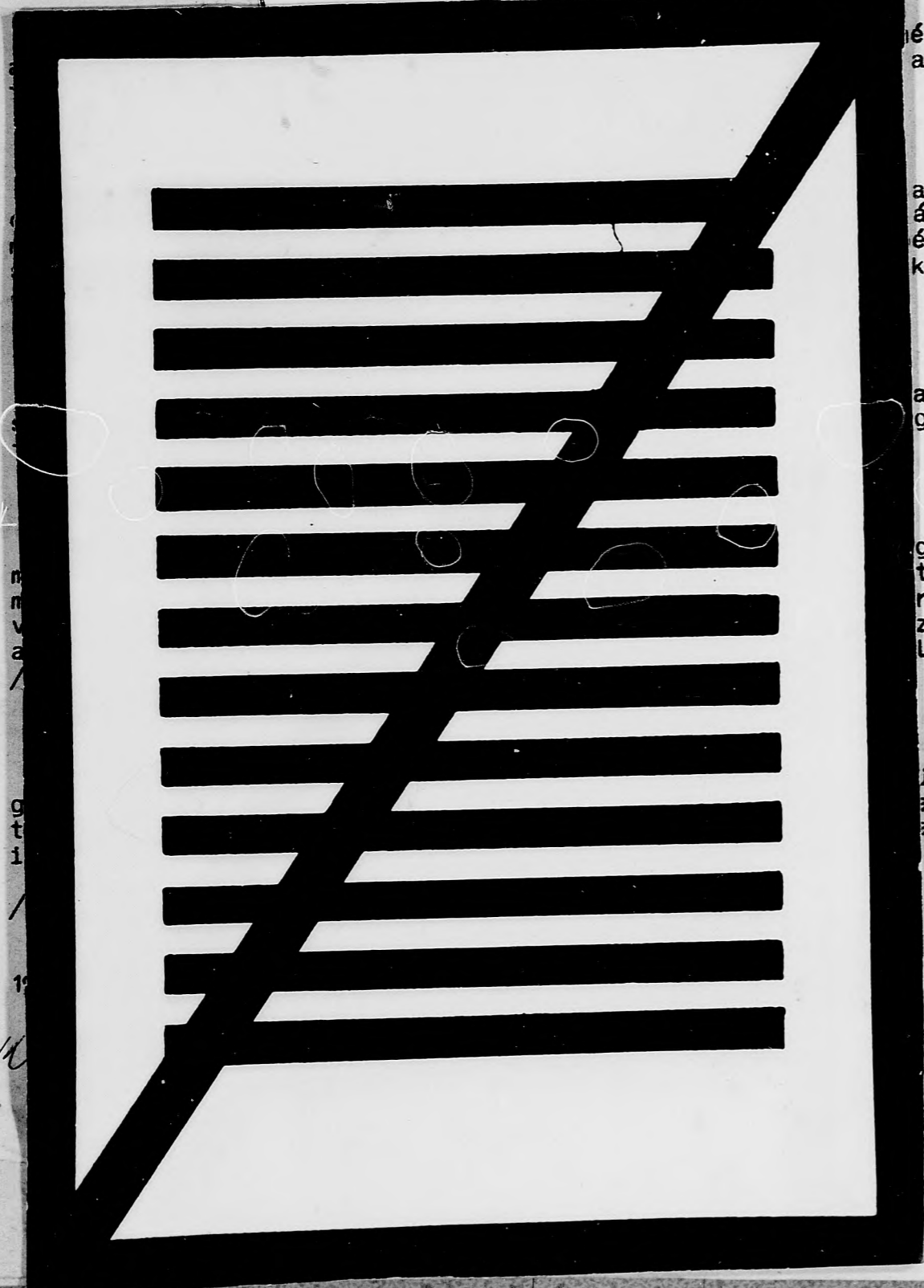
ényeik
a kitün-

at, pé-
ázter-
écsi
konyai

apesti
gyár,

gatóság,
ti cso-
rműja-
zgatóság,
lat

iveg-
at, fü-
alos-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 160-400, 160-400
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. április 19.

bb.1. tulipánszönyegek a pécsi műemlékek körül

vid/j/n/La

1963. április 19.

pécs, a „tulipánok városa”, páratlanul szép látványt nyújt ezekben a napokban: a belváros parkjaiban egyszerre mintegy 25.000 piros tulipán nyitotta ki kelyhét, a híres műemlékeket hatalmas szönyegeként övezi a gyönyörű tavaszi virágok ezrei. a hollandiából származó hagymákat a pécsi kertészeti vállalat bicserdi telepén szaporították el, ahol valóságos „tulipán-hagymagyár”, működik. a szép tulipánkertek több hétig gyönyörködtetik majd a város lakóit és a pécsre érkező kirándulókat./mti/

-. -

bb.3. elitta a bérelt magnetofont - szabadságvesztésre, kényszerelvonókurára ítélték

bc/n/bs

1963. április 19.

rausch péter budapesti lakos magnetofont bérelt a belkereskedelmi kölcsönző vállalatnál. másnap magához vette a készüléket, hogy hozzá szalagot vegyen. utközben betért több italboltba és nagyobb mennyiségű szeszesitalt fogyasztott. miután a pénze elfogyott, a magnetofont elzálogosította, majd tovább ita-lozott. teljesen leittasodott, és a horváth mihály téren egy padon elaludt. amikor felébredt, sem pénz, sem a zálogcédula nem volt nála.

a központi kerületi bíróság rausch pétert jogerősen egyévi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte. ezenkívül kötelezte, hogy az okozott kárt térítse meg és büntetésének letöltésekor vesse alá magát kényszerelvonó kurának. /mti/

-. -

-1-

150

bb.2. nagyszabású ut- és parképítések a 13. kerületben - tovább korszerűsítik a közvilágítást

1/vt/n/La

1963. április 19.

tavaly 13.000 négyzetméter gyalogutat építettek és 25.550 négyzetméter kocsitutat újítottak fel a 13. kerületben, 7.5 millió forintos költséggel. ezzel egyidejűleg jelentős parképítési, valamint közműfejlesztési munkák is indultak. megkezdődött a béke tér, a gyermek közlekedési játszótér, s a róbert károly körút három szakaszának parkosítása, az ujjpalotai uti ifjúsági sporttelep építése, valamint a rákos patak déli oldalának rendezése.

csatornázás a csángó utca és a süllő utca egy-egy szakaszát, a bulcsu utca egy részén, továbbá a lehel uton - az élmunkás tér és a dózsa györgy ut közötti szakaszon - ugyancsak hozzáfogtak a közcsatorna átépítéséhez. példamutatón segíti a kerület fejlesztését a lakosság is: csupán a múlt esztendőben több mint hatmillió forint értékű társadalmi munkát végeztek.

az ideai költségvetés hatmillió forintot meghaladó összeget irányoz elő utfenntartásra -, és ut építésre. a tervezésnél figyelembe vették a tanácstagi beszámolókon elhangzott panaszokat, kéréseket is. a tervek alapján kocsit-, illetve gyalogut- felújításokra kerül sor több mint 25.000 négyzetméter területen: a visegrádi, a süllő, a tomori, a turbina utcában az angyalföldi uton, a gyöngyösi, a victor hugó, a kresz géza, a hegedüs gyula, a csanád, a gogol, a bulcsu utcában, a béke uton, a dózsa györgy uton, a visegrád közben, a gömb, a szekszárdi, a jász, a hajdu, a balzsam, a csongor utcában, a rákos-palotai uton, a fővény, a klapka, a párkány és a pannónia utcában.

a fővárosi tanács 10,820.000 forintot biztosított a kerületnek utépítési célokra.

a tervek szerint még ez évben befejezik a béke tér parkosítását és a gyermek közlekedési játszótér építését. másfél millió forintot fordítanak a közvilágítás további korszerűsítésére: a lehel utcában - az élmunkás tér és a béke tér közötti szakaszon, a hegedüs gyula utcában - a victor hugó utca és dráva utca között, a dráva utcában - a váci ut és a pozsonyi ut között. korszerű közvilágítást kap a gyermek közlekedési játszótér és a béke tér is./mti/

--

-2-

ML

bb 4. megbízhatóbbak lesznek a meteorológiai előrejelzések - ha nem is hazánkban

t tz/sze szb ki

1963. április 19.

az évtized végére megbízhatóbb előrejelzéseket várhatunk a meteorológusoktól. többek között ezt jelentette be dr. szeptemberi dezső, az országos meteorológiai intézet tudományos munkatársa az uránia csillagvizsgáló legutóbbi ülésén. ez a fejlődés elsősorban a jövőben felbocsátandó meteorológiai mesterséges holdaktól várható.

amint elmondotta, előreláthatólag 1964-ben állítják pályára a szovjetunióban is és amerikaiában is az első olyan meteorológiai szputnyikokat, amelyek a nap 24 óráján keresztül figyelik majd a föld időjárás helyzetének alakulását. jelentéseik igen hasznosak lesznek, „felülnézetben, ugyanis részint televíziós felvételeik, részint sugázméréseik révén olyan pontos képet adhatnak a felhőzet kiterjedéséről, sőt vastagságáról is, amelyet alulról, a földről soha sem lehetne szerezni. ez pedig nemcsak a repülők számára teszi lehetővé, hogy a jól használható „felhőmagasság-térképek, birtokában biztonságosan kerülhessék el a felhőrepülés veszélyeit, hanem az eddigieknél sokkal megbízhatóbb következtetési lehetőséget ad az előrejelzés számára is. ugyanakor a földi kisugárzás mérésével figyelik majd, hogy hol milyen hőmérséklet uralkodik a felszínen, ami alapvető előidézője a légtömegek mozgásának.

a meteorológiai mesterséges holdak azonban nemcsak saját műszereik méréseit jelentik majd a földi megfigyelőknek. feladatuk lesz „kivallatni, a minden civilizációtól messze eső szigeteken létesítendő automatikus meteorológiai állomásokat és a légkör alsó tíz kilométeres rétegében „uszó, ballonok műszereit is, hogy minél teljesebb legyen a kép a föld felszínéről és közvetlen környezetéről.

adat tehát annyi gyűlik majd össze egy teljes földkörüli keringés alatt, amennyit a szputnyikok nem is tudnak „fejben tartani, „ nagyrésztük veszendőbe is menne, ha néhány hete létre nem jött volna az a szovjet-amerikai megállapodás, hogy az összes ilyen holdakat, akár szovjet, akár amerikai gyártmányúak, mindkét ország területe felett, tehát körülbelül félfordulónként „kikérdezik, „ kiveszik belőlük az addig összegyűjtött adatokat, s a szovjet és az amerikai megfigyelők állandóan közlik egymással az elektronikus számológépek segítségével levont következtetéseket. előreláthatólag már egy évtizeden belül 8-10 ilyen meteorológiai mesterséges hold ad majd gyakorlatilag percről-percre pontos képet az egész föld időjárásáról.

/folyt.köv./

-3-

ML

bb 4. /megbízhatóbbak lesznek... 1. folyt./- szb

mindezek birtokában a meteorológusok jóval megbízhatóbban következtethetnek majd az időjárás várható alakulására, sajnos, hazai viszonylatban túlságosan sok javulás nem várható, főleg a körülöttünk meglehetősen szabálytalanul elhelyezkedő hegyvonulatok miatt. /mti/

..-

bb 5. zöldbölgrika és piros paradicsom hajduszoboszlóról

vid j szb ie

1963. április 19.

Érik a bölgrika és a paradicsom a hőforrással fűtött hajduszoboszlói üvegházakban. a kossuth termelészövetkezetben az idei tavaszban a zöldbölgrika adja a legnagyobb tömegű primőr-árut. 85 000 cserépben nevelték tél óta a palántákat, s már szedik a hosszú, sárga husu cecei bölgrikát, az első szállít-
mányt a fővárosba és külföldi piacokra küldték, s a kö-
zeli napokban ezrével indítják utnak a friss zöldbölgrikát. a hajduszoboszlói községgazdálkodási vállalat üvegházában 15 000 paradicsomtön is beérték az első termések. /mti/

..-

bb.6. felébredt a bátorligeti növény - és állatvilág

vid/n/la

1963. április 19.

a mind melegebb tavaszi napsugár felébresztette téli álmából a bátorligeti rezervátum növény- és állatvilágát is. teljes díszében pompázik a babérlevelű fűz, kibontotta szirmait egyik legszebb vadvirágunk, a leánykökörcsin, s most feslenek a magas hegyvidékeken honos zergeboglár bimbói. életre keltek az elevenszülő gyíkok, s napnosszat sütkeznek az ősi lóp zombék-
jain.

a rezervátum egyre látogatottabb. a kiránduló iskolásokon, természetkedvelőkön kívül felkeresik a kutatók, botanikusok is: tanulmányozzák a jégkorszak idejéből származó több ezer rovar- és növényfajt, amelyet a nagyalföldön „felejtett”, az idő./mti/

..-

bb.7. spanyol dráma bemutatója az egyetemi színpadon

i/lv/n/bs

1963. április 19.

az egyetemi színpad universitas együttese április 27-én és 28-án „ az égető sötétség, „ címmel mutatja be antonio buero vallejo spanyol író alkotását. a mai spanyol drámairodalom kiemelkedő egyéniségének drámája a vakok tanintézetében játszódik. az előadást dohai vilmos rendezi./mti/

..-

-4-

bb 8. az unesco „biológiai évére,, készül a tit

i hi/tn/m/ha

1963. április 19.

a biológiai ismeretek széleskörű terjesztése számos gyakorlati tennivaló - mezőgazdasági, élelmezési, egészségügyi stb. feladat - megoldását segíti elő hatásosan. éppen ezért a tit évről-évre szélesíti ilyen irányú munkáját, s most már évi átlagban mintegy kétszáz ezren foglalkoznak biológiai kérdésekkel az előadásorozatokon és a társulat szakköreiben. az érdeklődést tovább növeli majd a társulat idei, biológiai témájú programja.

a többi között megkezdik az előkészületeket az unesco által 1965-re tervezett biológiai évre. ezt szolgálják majd a balaton-füreden sorra kerülő országos biológus napok, amelyeknek fő témájaként megvizsgálják, milyen hatást gyakorol a civilizáció az emberre, valamint az állat- és növényvilágra. ugyancsak itt mutatják be a magyar és a külföldi biológiai dokumentum-filmeket. a biológus-napok programja még egy látványos, érdekességet is ígér: az idegenforgalmi hivatal a közelben levő nagyvázsonyi vár festői környezetében lovasbemutatóval egybekötött sólymásvadászatot rendez a megbeszéléseken résztvevő hazai és külföldi biológusoknak. a tit egyébként az idén is nagy gondot fordít arra, hogy az előadások legszorgalmasabb látogatóinak az állat- és növényvilág életét helyszíni szemléltetéssel, a szabad természetben is bemutassa. botanikai kirándulásokat rendez például a szarvasi arborétumba, a vácrátóti növény kertbe és más természetvédelmi területekre.

az állatkertek annyiszor megcsodált látványosságait is mind jobban felhasználják a biológiai ismeretek terjesztésére. /mti/

..-

bb 10. camping a bajai duna-parton

vid/m/sr

1963. április 19.

az idén és a következő években több mint 14 millió forintot költenek arra, hogy baját fürdővárossá fejlesszék. még ebben az évben hozzákezdenek egy fürdő építéséhez a duna-parton, a petőfi-szigeten pedig camping-et létesítenek. a sugovicán és a dunán több helyen fürdésre alkalmas helyet alakítanak ki. a kirándulókkal rövidesen sétahajók indulnak a festői duna-táj megtekintésére. egyidőben tovább szépül a város is: több helyen új parkot építenek. /mti/

..-

8.30/a

- 5 -

bb 9. az idén is megszervezik az állami gazdaságok és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek nyári napközi otthonait

i vt/tné/m/ha

1963. április 19.

az állami gazdaságok és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek az idén is megszervezik a nyári napközi otthonokat, hogy dolgozók a hosszabb idénymunkák alatt biztonságosan elhelyezhessék gyermekeiket, az illetékes szervek nagy gondot fordítanak rá, hogy a gyerekek egészséges környezetben, jól felszerelt, kényelmes otthonba kerüljenek.

nyári napközi otthon céljára csak olyan épületet lehet kijelölni, amely a főforgalomtól távolosik, megfelelő nagyságu árnyékos, bekerített udvara van, ahol meghatározott körzeten belül semmi sem szennyezi a levegőt, s a gyerekek pihenését rossz idő esetén is biztosítani tudják.

az otthonokba a harmadik életévét elért, testileg és szellemileg egészséges gyermekeket vehetik fel, ha mindkét szülő dolgozik - s a gyerek gondozását egyéb módon nem tudják megoldani - a kicsi már két és fél éves korától felvehető az otthonba. /mti/

---

bb 11. magyar szinkép-gyűjtemény nagy külföldi sikere

i tz/sze/m/vg

1963. április 19.

szokatlanul nagy nemzetközi sikert ért el a magyar tudományos akadémia kiadványvállalatának 1959-ben megkezdett, dr. Láng László kandidátus szerkesztésében megjelenő kiadványsorozata, a különböző vegyületekről az ibolyántúli és a látható fény tartományában készült szinképek gyűjteménye. az absorption spectra in the ultra-violet and visible region című munka eddig megjelent három kötete együttesen több mint ötszáz vegyületnek körülbelül kilencszáz szinképet és a hozzájuk tartozó mérési adatokat foglalja magában.

a mű jelentősége azért igen nagy, mert a szinképelemzés az egyik legfontosabb módszer a vegyületek felismerésére, szerkeztük, szennyezettségük stb. megállapítására. eddig világszerte mintegy öt olyan gyűjtemény jelent meg, amely ebben a hullámhossztartományban készült szinképeket tartalmaz, de ez az első, amely mérési adatokat is közöl. ebben a magyar kiadványban olyan szinképeket tesznek közzé, mégpedig eddig körülbelül 18 magyar és külföldi - lengyel, szovjet, csehszlovák és angol - kutató és egyéb intézetek vizsgálatai nyomán, amelyeket eddig vagy egyáltalán nem, vagy legalábbis ilyen részletességgel sehol sem adtak ki. /folyt.köv./

8.35/a

- 6 -

bb 11. /magyar ... 1. folyt./ m

a sorozat iránt külföldön is rendkívüli méretű érdeklődés nyilvánul meg, a valószínűleg nem teljes adatok szerint a világ legkülönbözőbb részeiben eddig több mint negyven ismeretést közöltek róla különböző szaklapokban, a new-yorki akadémiai kiadó - academic press - pedig minden egyes kötetből ezer-ezer példányt rendelt meg előre a két amerikai kontinens számára. az első kötet már eddig három kiadásban jelent meg, a negyedik kötet pedig ez év júliusában hagyja el a nyomdát, a budapesten tartandó 7. európai molekuláspektroszkópai kongresszus alkalmából. /mti/

---

bb 13. újabb négy motorházmegmunkáló gépsort rendelt magyarországtól a szovjetunió

i st/sze/.m/vg

1963. április 19.

a csepeli szerszámgépgyár szereldejében az elektroncsövek, jelfogók, önműködő berendezések megjelenése jelzi az új technika terjedését, a különféle programvezérlésű gépeken kívül itt vezették be a célgépsorok gyártását is, s ezzel máris nagy sikereket értek el. a dinamo gyár két gépsorának átadása után most a szovjetunió részére készült el egy 18 állomásos motorházmegmunkáló gépsor, amely a motorház valamennyi furatát, csavarmenetét elkészíti, s önműködően elvégzi a forgácsolási munkákat, a harminc méter hosszú gépsorhoz kiszolgáló személyzet nem kell, csupán egy-egy szerelőre van szükség, aki a gépet karbantartja. az egyik tallinni motorgyár már fél is készült a gépsor fogadására, a berendezés átvétele a napokban megkezdődik. a próbák alkalmával már meggyőződtek a szakemberek, hogy a gép valamennyi egysége kitűnően működik, a szovjet külkereskedelmi szervek pedig bizalmuk jeléül máris további négy hasonló elven működő gépsort rendeltek magyarországtól. a négy közül kettőnek a szerelése már megkezdődött, a két gépsor két különféle nagyságu motortípus megmunkálására alkalmas, a soronkövetkező gépsort viszont kombinált megoldással úgy készítik el, hogy azt kisebb és nagyobb motorok megmunkálására is fel lehessen használni. /mti/

8.50!/a

- 7 -

PKK

PKK

bb 12. új televízió család, stereo lemezzátszó, hatnyelvű tolmácsberendezés, rádió-stúdió a híradástechnikai ipar vásári újdonságai között

1 kf/kf vm

1963. április 19.

híradástechnikai iparunk termékeit az idén először már egy helyen találhatják meg a budapesti nemzetközi vásár látogatói. az orion és a székesfehérvári vtrgy televíziói és rádiói ugyanis „beköltöznek”, eddigi külön pavilonjukból a petőfi csarnokba. az iparág, kiállítási területén, több más vállalatot és szövetkezetet - amelyek híradástechnikai cikkeket gyártanak - is „vendégül lát”, a tapasztalatok és az igények alapján ugyancsak az iparág kiállítási területén állítják fel állandó ügyletüket, vásári kirendeltségüket a híradástechnikai berendezéseket exportáló külkereskedelmi vállalatok, az elektroimpex, a budavox és a tungstram.

a közszükségleti híradástechnikai cikkek kiállítása, mint minden évben, most is tartogat újdonságot, meglepetést a látogatóknak. a rádió részleg a már ismert készülékeken kívül bemutatja a telefongyár új 3 sávú, ultrarövidhullámú műsor vételére is alkalmas tranzisztoros táskarádióját a székesfehérvári vt tranzisztoros asztali készülékét. a televíziók között az 50 éves fennállását ünneplő orion gyár az at 550 és az at 650 típusú jubileumi készülékével jelenik meg. a székesfehérvári televíziók közül a „tavasz”, és a „kék”, új köntösben mutatkozik be, s kiállítják az at 650-es székesfehérvári testvérét az „alba régiát”, is. a székesfehérvári üzem egyébként már izelítőt ad a jövőből is: kiállítja kis-, közepes- és nagyteljesítményű készülékből álló nyomtatott áramkörös, egyelőre még név nélküli új televízió családját. a gazdag gyártmányválasztéku üzem új oldaláról is bemutatkozik: kiállítási területén saját gyártmányú ipari televíziót állít fel, amelyen a látogatók magukat nézhatik. ipari televízió láncot egyébként a nehéz híradástechnikai berendezések területén is bemutatnak 5-6 felvevő kamerával, s vevőkészülékkel. a szórakoztató cikkek másik nagy csoportjában, a magnetofonok, lemezzátszók között ugyancsak több újdonság lesz. az ipar és a szövetkezetek például négy féle stereo lemezzátszót is kiállítanak, s ezt a bemutató részt stereo lemezzátszóval „hangosítják”, arról játsszák a zenét, a gyártmányismertető szövegeket. az ipari műszergyár olcsó „nép” lemezzátszót mutat be.
/folyt.köv./

9.25/a

- 8 -

/bb 12. új televízió.....1.folyt./vm

a kecskeméti magnetofongyár új termékét a 3 sebességes „calypsót”, jó híre előzte meg, s most a látogatók is meggyőződhetnek erről. ezenkívül újdonságként tranzisztoros egységességes magnetofonját is kiállítja az üzem.

a híradástechnikai nagyberendezések nemcsak a szakembereknek, hanem az egyszerű látogatóknak is tartogatnak érdekességet, hiszen ezeket gyakorlati működésük közben ismertetik. így például a pm 28-as mikrohullámú berendezésen telefonösszeköttetést létesítenek, a hat nyelven beszélő szimultán tolmács berendezés egy-egy „nyelven”, csatornáján zenét, vagy gyártmányismertető szöveget „tolmácsolnak”, most először állítja ki a telefongyár új exportcikkét a bk 24 típusú átviteltechnikai berendezést. a legtöbb újdonságot az elektroakusztikai gyár adja. tizennégy gyártmánya közül hat teljesen új konstrukció, a többi nyolc is először látható. ezekből a berendezésekből képet alkothatnak az egyszerű látogatók is, milyen eszközökkel, készülékekkel, berendezésekkel dolgoznak a rádió stúdiók./mti/

bb 14. érdekes kísérletek a szőlő-rekonstrukció meggyorsítására: 30-40 százalékkal olcsóbban lehet előállítani a szőlőoltványokat

1 cs/sze vm 1e

1963. április 19.

borbás lajos, a szőlészeti kutató intézet osztályvezetője érdekes találmányt jegyeztetett be a találmányi hivatalnál: néhány éves kísérlet után bebizonyította, hogy a szőlő-szaporítóanyag előállítás az általa kipróbált új nemesítési eljárás alkalmazásával sokkal gyorsabb, könnyebb, s amellyel legalább 30-40 százalékkal olcsóbb, mint ahogy eddig hazánkban és világszerte készítették az oltványokat.

a találmány lényege az, hogy az új eljárás alkalmazásával meggyorsíthatjuk a kiöregedett vagy a nagyüzemi művelésre alkalmatlan szőlők rekonstrukcióját, továbbá az utóbbi évtizedekben kinemesített, szelektált csemege- és borszőlőfajták elterjesztését. az új módszer nagy előnye, hogy semmilyen beruházást nem igényel, a szőlőoltványokat a szabadban, közvetlenül az anyatelepeken milliószámra állíthatják elő az állami gazdaságok vagy a termelőszövetkezetek. ugyanakkor - mivel előhajtató üzemek építése ennél az eljárásnál nem szükséges, - a háztáji gazdaságok, illetve az egyéni szőlőgazdák részére is igen előnyös szőlő-szaporítási mód.
/folyt.köv./

9.30/a

- 9 -

/bb 14. érdekes kísérletek.....1.folyt./vm

a múlt évi kísérletek tanúsága szerint az új nemesítési eljárással készített „oltványok”, eredési százaléka meghaladja a kilencven százalékot. két szaporítási rendszert dolgozott ki a feltaláló, s mindkettő alkalmas a szőlőszaporítóanyag tömeges nagyüzemi előállítására. a feltalálóval kötött szerződés alapján már az idén hozzáfognak az új nemesítési eljárás gyakorlati bevezetéséhez a balatonboglári, a balatonaligai, a soproni, a villányi, a tarcali állami gazdaságban, továbbá a szőlészeti kutató intézet egri, badacsonyi, pécsi, tarcali és lakiteleki kísérleti telepén.
/mti/

- . -

bb 16. a legsikeresebb magyar filmek előadásorozatai közkívánatra a tolna megyei mozikban

vid /fm /tné vm

1963. április 19.

a tolna megyei moziüzemi vállalat harminc községi moziiban véleménykutatást rendezett s ezután állította össze műsortervét. a közönség kívánságára sorozatot állítottak össze a legsikeresebb régebbi magyar filmekből; s így a gázolást, az egy pikoló világot, a bakaruhában-t, a csendes otthont, a szent péter esernyőjét és a noszty fiu esete tóth marival című filmeket a megye száznál több községében újra levetítik./mti/

- . -

bb 17. értelmiségi szakemberek segítik a martfői tiszai cipőgyár szocialista brigádjait

vid tné vm sr

1963. április 19.

a martfői tiszai cipőgyárban új formában erősítik a szocialista brigádmozgalmat; szerződést kötöttek a környező községekből, városokból egyes értelmiségiekkel. dr. zentai márton főorvos például ut koczó margit brigádja felett vállalt védnökséget. a főorvos az egészségre leginkább ártalmas munkahelyen dolgozó brigádoknak rendszeres egészségügyi felvilágosítást tart, résztvesz a kollektív rendezvényein. kopjás sándor, a szolnoki járás művelődési felügyelője támogatja a műhely dolgozóit tanulásukban. eddig a gyár harminc szocialista brigádjának nyujtanak segítséget értelmiségi szakemberek./mti/

- . -

9.37/a

- ■ -
- 10 -

bb 20. feladó: a kőszegi ágyterítőgyár, a címzett: kuwait

vid/te/m/ki

1963. április 19.

libanon és irak után újabb közel-keleti ország, a kis kuwait jelentkezett vevőként a kőszegi ágyterítőgyárban. az első negyedévben 8000 négyzetméter lakástextilt szállítottak az országba és a második negyedévben újabb 5000 négyzetmétert indítanak utnak.

a kőszegi gyárban a készítmények választéka az idén tovább bővül. megkezdtek új épinglé anyag gyártását, amelyből exportra és belföldre 11.000 négyzetmétert gyártanak a második negyedévben. újdonság a mitánó nevű dekorációs függönyanyag, amelyből az átalakított és a közeljövőben megnyíló szegedi tiszai szálló részére gyártanak két és félezer métert. még ebben a negyedévben elhagyja a gyárat az erik fantázia elnevezésű, modern mintájú falvédő. nemrég 10 új automata épinglé szövőgép érkezett a gyárba a német szövetségi köztársaságból. így az idén 187.000 négyzetméterrel több butorszövetet készíthetnek, mint tavaly. /mti/

- . -

bb 21. befejeződött a nyírségi gyümölcsösök első permetezése - 21 millió liter mészkénlevelet szórtak ki

vid/j/m/ie

1963. április 19.

az ország legnagyobb gyümölcstermelő vidékén, szabolcs-szatmár megyében befejeződött az első tavaszi permetezés. ez volt az idei legfontosabb munka az almáskertekben, mert a permetezéssel azokat a kártevőket pusztították el, amelyek ronthatják a jonathánalma minőségét. mivel a megye nagyüzemei és az egyéni gazdálkodók egyaránt exportra is termelnek, a növényvédelmi feladatokat minden eddiginél gondosabban szervezték meg. mintegy 600 nagy teljesítményű motoros és csaknem 10.000 háti géppel permetezték a fákat. a nagy teljesítményű gépek kettős és nyújtott műszakban dolgoztak, hogy rövid idő alatt „még felhőbe”, borithassák a kerteket. a földművesszövetkezetek is 200 szabolcsi faluban szervezték meg a hátigépes permetezőbrigádokat, amelyek házról-házra jártak a védőanyaggal. így sikerült fertőtleníteni azokat a szét-szórt telepítésű gyümölcsösöket is, amelyeket a védekezésnél eddig figyelmen kívül hagytak. az idei első növényvédelmi munka során 35.000 hold gyümölcsösre több mint 21 millió liter kéntartalmú oldatot szórtak ki a nyírségi permetezőbrigádok. /mti/

- . -

9.45/a

- 11 -

bb 15. modellek, faliképek helyett film - megvizsgálják a filmek további felhasználásának lehetőségét az oktatásban

1 di/gk vm ha

1963. április 19.

statisztikák tanúsítják, hogy a filmbarátok nagy többsége, mintegy kétharmada 30 éven aluli fiatal, a legszorgalmasabb mozibárárok pedig világszerte az alsó-, közép-és felsőfokú iskolák diákjai közül kerülnek ki. a nevelésügy szakemberei külföldön és hazánkban is mind többet foglalkoznak azzal, hogyan alkalmazhatnák még szélesebb körben, eredményesebben szemléltető eszközként a filmeket.

a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy bár mintegy ötven évvel ezelőtt, a világon az elsők között vetítettek magyar iskolában filmet, korántsem honosodott meg eléggé az új művészeti ág a tanításban. az iskolai vetítések nagy többsége esetleges, nem kapcsolódik az órák anyagához, s majdnem mindenütt a hagyományos eszközöket - modelleket és faliképeket - használják szemléltetésre. emiatt mindaddig nem kamatozott kellőképpen a budapesti és megyei ismeretterjesztő filmtárak gazdag anyaga, bár egy-egy gyűjtemény sokszáz filmből áll. szinte egyáltalán nem jutnak el az iskolákba a mozikban bemutatott magyar és külföldi rövidfilm-ujdonságok sem, jóllehet számuk egy évben meghaladja a százat.

a korszerű szemléltető módszer széleskörű elterjesztésére vizsgálatok, illetve kísérletek sorozatával készülnek fel az illetékesek. filmszakemberek, pedagógusok és az érdekelt területek más képviselőinek bevonásával több budapesti és vidéki általános és középiskolában népszerű-tudományos és ismeretterjesztő filmekkel illusztrálják majd az órákat. olyan alkotásokat vetítenek, amelyek szorosan kapcsolódnak az élő szóval ismertetett aznapi tananyaghoz. hosszabb időn át figyelik, hogy az új módszer mennyivel hatásosabb az eddig és a még ma is széles körben alkalmazott szemléltető eszközöknél. adatokat gyűjtenek, hogy a filmek megkönnyítik-e a diákok az anyag elsajátítását, megőrzését és rendszerezését, s hogy a vetítések milyen tárgyak tanításánál válnak be a legjobban.

a vizsgálat tapasztalatainak elemzése után kidolgozzák a gyakorlati tennivalókat, s az elképzelések szerint egységes elvek alapján honosítják meg az ország iskoláiban a szemléltető filmek vetítését./mti/

- . -

9.50/a

- 12 -

PKK

bb 18. megkezdték az első hazai germániumdioxid üzem építését

vid te vm ki

1963. április 19.

a dorogi szénfeldolgozó és vegyipari vállalatnál a napokban megkezdték az első hazai germániumdioxid üzem építését. jelenleg ugyanis csak kis kísérleti germániumdioxid üzem működik a vállalatnál, s így a fontos anyagból - amelynek kilója mintegy 30.000 forintba kerül - a hazai szükségletnek csak minimális részét fedezik. a gépiparról szóló párthatározat kimondja, hogy a félvezetők gyártásához a hazai vegyiparnak kell az alapanyagot biztosítani. e határozat végrehajtására épül most a dorogi új üzem. a nehézevegypari kutató intézetben dolgozták ki a nemzetközi viszonylatban is korszerű gyártástechnológiát, amely szerint hazai barnaszénkátrányból nyerik majd a germániumdioxidot.

az új üzemet a vegyiműveket tervező vállalat tervezte, berendezéseit magyar gyárak készítik és csak a műszerek kis részét vásárolják külföldről. a 24 millió forintos költséggel létesülő üzemben a jövő év második felében kezdik meg a termelést./mti/

- . -

bb 19. labdarugócipők a hajduságból - angliába

vid te vm ki

1963. április 19.

a hajduböszörményi hajdusági cipész ktsz készítményei ma már nemcsak a belföldi piacra jutnak el, hanem a külföldre is. jelenleg angolai megrendelésre csaknem ötezer pár futballcipőt készítenek. az első szállítmányt - hatszáz pár labdarugó cipőt - már utnak indították./mti/

- . -

bb 31. fényképszárító sorozatgyártását kezdték meg az elekthermax-ban

vid te vm ki

1963. április 19.

a pápai elekthermax-ban új fényképszárító készülékek sorozatgyártását kezdték meg. az ofotért megrendelésére háromféle méretben készítik a szárítókat: a nagyobbakat üzemekben, a középső méretűt és a kisebbet pedig az amatőr fotósok használhatják. a készülékek a nedves fényképeket egyenletesebben szárítják mint a korábbi típusok./mti/

- . -

10.0/

- 13 -

PKK

bb 22. betegszobák, orvosi rendelők, egészségügyi állomások a kőrösvidék tanyavilágában

egészségügyi katasztert készítettek a szarvasi járás vöröskereszt aktivái

vid/tné/m/sr

1963. április 19.

a kőrösök vidékén az utóbbi években sokat fejlődött az egészségügyi mozgalom, orvosi rendelők, betegszobák, egészségügyi állomások állnak a tanyavilág lakóinak rendelkezésére. vöröskereszt-aktivák ezrei segítik a tisztaságmozgalom, a védőoltás, a baleset-elhárítás megszervezését.

Legjobb eredménnyel a legnagyobb tanyavilággal rendelkező szarvasi járásban dolgoznak. összesen 110 jól felszerelt egészségügyi állomás működik, a szarvasi, a kondorosai, az örménykúti, a csabacsüdi tanyavilágban a modern orvosi rendelők mellett betegszobák is vannak. amióta komoly gondot fordítanak a tisztaságra, az egészségvédelmi előadások sorozatát hallgatják a termelészövetkezeti parasztok, szűrővizsgálatra, védőoltásra mennek, lényegesen kevesebb a megbetegedés.

a szarvasi járás vöröskereszt aktivái érdekes egészségügyi katasztert készítettek a lakosságról. a kor szerinti csoportosításból pontosan kiderül, ki mikor, milyen járványos betegségben szenvedett, mikor kapott oltást, felmérték az alkoholisták számát s a családok segítségével igyekeznek ezeket az embereket káros szenvedélyüktől megszabadítani. nyilvántartásba vették a csökkent munkaképességű, szociális segítségre szoruló idős embereket s a vöröskeresztes aktivák még a házi munkában is segítenek. /mti/

---

bb 23. gimnáziumok épülnek győr-sopron megye községeiben

vid/tné/m/sr

1963. április 19.

győr-sopron megyében eddig csak a városokban és két járási székhelyen csornán és kapuvárott működött gimnázium. ebben az esztendőben a tanácsok kezdeményezésére a megye négy községében kezdődik gimnáziumi oktatás. ménfőcsanakon ősszel már működik majd a gimnázium, ahol a helyi termelészövetkezettel együttműködve zöltség-termesztési szakembereket képeznek ki. fertőszentmiklóson 5 plusz 1-es oktatási rendszerben, a mezőgazdasági gépszerezést sajátíthatják majd el a gimnáziumi tananyag mellett a hallgatók. a tervek szerint néhány éven belül ez az iskola is mint szakközépiskola működik majd./folyt.köv./

10.10/a

- 14 -

bb 23. /gimnáziumok ... 1. folyt./ m

Lébényben, ahol a községfejlesztési alapból ez évben már 200.000 forintot költenek az új iskola építésére, az öntözéses gazdálkodásra tanítják meg a hallgatókat. a lébényi gimnázium építéséhez hozzájárulnak majd a környező községek tanácsai és termelészövetkezetei is. a győrszentmártoni középiskolában a gyümölcs-, és szőlőtermesztés tudnivalóit sajátíthatják el a hallgatók.

mivel őszre az új iskolák még nem készülnek el, a tanítás az első osztályokban egyelőre az általános iskolákban kezdődnek, ezzel egyidőben azonban felépítik az új iskolákat is és két év múlva már mindenütt új épületben tanulhatnak a falusi gimnáziumok diákjai. /mti/

---

bb 24. az idén hetvenmillió forint értékű beruházással fejlesztik a békéscsabai konzervgyárat

vid/te/m/ki

1963. április 19.

a békéscsabai konzervgyárban az idén hetvenmillió forintot költenek építkezésre és a géppark fejlesztésére. már elkészült a paradicsomfeldolgozó üzem új épülete és szerelik a korszerű „paradicsomvonalakat”, is. négy ilyen magyar gyártmányu automata gépsort állítanak üzembe a szezon kezdetekor. így naponta 80 vagon nyers paradicsomot dolgozhatnak fel békéscsabán.

már az idén munkába állítják a főzelékféléket feldolgozó új üzemszert és a most épülő készáru raktárt is. csupán gépek beszerzésére 15 millió forintot fordít a gyár.

a borsófeldolgozást június elején kezdik meg. ebben az üzemszertben is új gépsort szereltek fel, s így 300 vagon készárut állít elő az üzemszert - száz vagonnal többet a tavalyinál. /mti/

10.20/a

- 15 -

bb 25. gazdaságosabb szénzállítási módszerre térnek át - két-
százötven dolgozó munkáját takarítják meg tatabányán

vid/te/m/ki

1963. április 19.

a tatabányai szénmedencében az eddiginél gazdaságosabb szén-
zállítási módszerre térnek át. mostanáig három műszakban dol-
goztak a külszíni szállítók, azonban gyakran órákig szünetelt
a szállítás, s így a munkaidő kihasználása mindössze 62 száza-
lékos volt. ezért most kétműszakos szállításra térnek át. a tel-
jes 24 óra helyett reggel hat órától délután két óráig és este
hat órától éjszaka két óráig üzemeltetik a pályákat. a közbeeső
nappali négy órát a berendezések karbantartására fordítják. az
új módszerre fokozatosan, három részletben térnek át. szinte az
egész várost behálózó pályák egy részén április 16.-án vezették
be a kétműszakos szállítást, s máris bebizonyosodott, hogy így
is ütközménytelen, folyamatos a szén elszállítása és kielégítő
az üres csille ellátás is. az év végéig valamennyi pályán át-
térnek a kétműszakos munkaidőre, s úgy számítják, hogy nyolc-
van százalékos lesz a munkaidő kihasználása. ugyanakkor két-
százötvennel csökken a szállítási dolgozók száma. valamennyiök-
nek a tröszt biztosít munkahelyet. /mti/

...

bb 29. gazdag program a komárom megyei békehónapban

vid/tné/m/sr

1963. április 19.

a hazafias népfront komárom megyei elnöksége a tömegszerve-
zetekkel és a társadalmi mozgalmakkal elkészítette az országos
békehónap megyei tervét. a gazdag programot már áprilisban
megyei békeaktívák vezeték. ide azokat a békeharcosokat hív-
ják meg, akik saját városukban, községükben vesznek majd részt
a békehónap rendezésében. májusban a megye valamennyi városában,
illetve a járási székhelyeken műsoros béketalálkozókat, több
baráti estet rendeznek. a megyei tanács népművelési osztálya iro-
dalmi és rajzpályázatot hirdet béketárgyú művekre. az uttörő
szervezetek felélikítik külföldi levelezéseiket és „békeben
akarunk élni” című fényképes, rajzos albumokat küldenek az
országos békekongresszusra. a kiszervezetek „béke” szellemi
vetélkedőket, az irodalmi színpadok békeesteket rendeznek. a
nőtanács a népfronttal közösen nemzetközi barátság-hetet tart.
az üzemi női békegyűlésekre meghívják a háziasszonyokat és a
falusi asszonyokat is. a megyei könyvtár szemelvényeket ad ki
a békéről szóló irodalmi művekből. a könyvbarát mozgalom
béketárgyú könyvekből rendez kiállítást. /mti/

...

10.25/a

- 16 -

bb 28. borsod megyei könyvtárak hasznos kezdeményezése

vid/tné vm sr

1963. április 19.

borsod megye városaiban és községeiben több intézmény és
honismereti szakkör foglalkozik helytörténeti kutatásokkal anél-
kül, hogy egymás gyűjteményét, vagy munkáját közelebbről ismer-
nék. a borsod megyei könyvtárak módszertani tanácsának helytörténe-
ti bizottsága most érdekes és igen hasznos kezdeményezést valósít
meg. a helytörténeti gyűjtemények gondozásával, gyűjtésével és
feltárásával foglalkozó intézményekkel, valamint szervezetekkel együtt-
működési tervet dolgozott ki. elhatározták, hogy a birtokukban lévő
írott dokumentációs anyagokról, tárgyi emlékekről, fényképekről
listát készítenek és azt átadják a megyei második rákóczi ferenc
könyvtárnak. így a könyvtár a nyilvántartásból a kutatóknak bármikor
meg tudja majd adni, hogy a gyűjtött munkájuk feldolgozásához
szükséges hiányzó adatokat hol, milyen szám alatt találhatják meg.
az együttműködési tervben kidolgozták azt is, hogy a jövőben egy-
egy intézmény milyen anyagokat gyűjtsön. így például - a megyei
könyvtár irodalmi dokumentumokat, nyomdatermékeket, fényképeket,
a diósgyőri kohászmuzeum ipartörténeti emlékeket, a különböző muze-
umok tárgyi és adattári anyagokat, a levéltárak írásos dokumentumo-
kat, a miskolci nehézipari műszaki egyetem központi könyvtára pedig
doktori disszertációkat, szakdolgozatokat gyűjt majd és tart nyilván
többek között. /mti/

...

bb 27. új gyümölcskulturákat honosítanak meg a bakonyban

vid j vm ie

1963. április 19.

új kertészeti kulturákat kezdenek meghonosítani a bakony
gyümölcsben szegény vidékein. az elmúlt években a kísérleti parcel-
lákon eredményesnek bizonyult a feketeribizli termesztése, s
tavasszal 33, jövőre pedig 100 holdon telepítik ezt a gyümölcsöt.
a zirci járásban 130 holdnyi málnást alakítanak ki a tsz-ek, s meg-
kezdik a közös sajtólőüzem építését, amelyben maguk palackozzák majd
a málnaszörpöt.

a bakonyi és a balatonfelvidéki közös gazdaságok - okulva az
elmúlt évi tapasztalatokból - már befejezték az ősszel telepítendő
gyümölcsösök helyének kialakítását. a mélyforgatás után 630 holdat
bevetettek rövid tenésztípusú takarmánynövényekkel, amelyet több he-
lyen zöldtrágyának szántanak majd be. /mti/

...

10.57/a

- 17 -

bb 26. százezer óra társadalmi munkát végeznek az idén az ózdi fiatalok

vid/te/m/ki

1963. április 19.

az ózdi fiatalok az idén - az előző évekhez viszonyítva - tevékenyebben akarják kivenni részüket a város és a kohászati üzemek fejlesztéséből. erre nagyobb lehetőséget nyújt az is, hogy a korábban külön-külön működő városi és kohászati kiszervezetek az idén már összevontan, közös irányítással, egységes munkaterv szerint dolgoznak. így egyesült erővel olyan tervek megvalósíthatók volna meg. az ifjúsági szervezet egységes irányításának hasznossága máris felmérhető. az ifjúság a szocializmusért mozgalomba eddig a tavalyinál tíz százalékkal többen jelentkeztek, s 4.100 fiatal vállalkozott a feltételek teljesítésére. a további várható jelentkezések alapján az ifjúsági szervezetek vállalták, hogy az idén százezer óra társadalmi munkát végeznek a fiatalok. ennek során védnökséget vállaltak számos fontos üzemi és városfejlesztési probléma megoldása felett. így például támogatják a nagyolvasztóműnél az elegytéri munkák gépesítését, a földgázbevezetés mielőbbi megvalósítását. segítik a városi közgazdasági technikum, valamint az új ipari tanulóintézet építését. ezenkívül a fiatalok tömegsportolási lehetőségének megteremtésére - a párt a szakszervezet és a tanács támogatásával - korszerű sportpályát létesítenek jóformán teljesen a maguk erejéből. a labdarugó-, kézi- és röplabda pályát, öltözőket, zuhanyozókat magában foglaló nagyszabású sportlétesítmény terveit a fiatal műszakiak már elkészítették. a hely kijelölése is megtörtént és az ózdi fiatalok még a tavasszal hozzáfognak az építéshez. /mti/

---

bb 30. korszerű üzemi konyha és étterem épült ongan

vid/te/m/ki

1963. április 19.

a budapesti csavarárugyár ongai gyáregységében korszerű üzemi konyha és étterem építését fejezték be. az új létesítményt, amelyben kétszeri váltással több mint 500 dolgozó étkezhet, rövidesen átadják rendeltetésének. /mti/

11.00/a

- 18 -

Valósítására is vállalkozhatnak, amelyeket egyébként nem igen

mk

bb 34. gyűjtik a múlt értékeit őriszentpéteren

vid/tné/m/sr

1963. április 19.

másfél évvel ezelőtt az őriszentpéteri pedagógusok elhatározták, hogy községükben, az őrség „fővárosában”, helytörténeti muzeumot rendeznek be. tanítványaikkal hozzá is fogtak a gyűjtéshez: s ma már megtalálható a gyűjteményben a kőbalta, a törökverő buzogány, tisztikard az 1848-as szabadságharcból, egy csaknem 130 esztendő biblia - amely 1835-ben nádaskay andrás sárospataki nyomdájából került ki. a muzeumba kerültek különböző nagyságu kulacsok, sótartók, rokkák, szivhátú székek, mennyasszonyi ládák, amelyek az őrségi faragóművészet körkörös motívumait, geometriai formáit viselik magukon, a gyűjtésbe, a múlt értékeinek megmentésébe az őrség egész lakossága bekapcsolódott/ mti/

---

bb 35. félmillió forint megtakarítás építkezési ujtással

vid/te/m/ki

1963. április 19.

a dunai papingyár egyik nagy épületének tetőszerkezetét eredetileg vasszerkezetűre tervezték. mőzes tiber mőnök és petres jőzsef technikus - a dunaujvárosi 26-os építőipari vállalat dolgozói - a tetőszerkezet megépítésének gyorsítására és a költségek csökkentésére ujtást dolgoztak ki. a vas tetőszerkezet helyett rácsos vasbetonszerkezetet terveztek, amelyet a helyszínen előregyárthatnak. a nyolc tonna és két mázsa súlyu teőtartókat különleges daruval emelik majd a helyükre. a beruházók és a tervezők elfogadták az ujtási javaslatot, amellyel félmillió forintot takarítanak meg. nagy előnye az ujtásnak az is, hogy így a tetőzet az év végéig elkészül. /mti/

---

bb 36. új boltokat nyitnak győr új lakótelepein

vid/te/m/ki

1963. április 19.

a megyei és a városi tanács kereskedelmi osztálya gondoskodik arról, hogy győr új lakótelepeit megfelelő bolthálózáttal lássák el. a külső-lenin uti és a zrinyi utcai szövetkezeti házak közelében különálló földszintes üzlethelyiségeket építettek. mindkettő ~~ön~~kiszolgáló rendszerű vegyes életmiserbolt lesz tágas eladó térrel, raktárral. /folyt.köv./

11.09/a

- 19 -

mk

bb 36. / uj boltokat ... 1. folyt./ m

győr-szigeten, a kigyó utcai lakótelepen, ahol már több üzlet, vendéglátóegység és gyógyszerár is üzemel, háztartási boltot és cukrászdát nyitnak ebben az évben. ugyancsak itt a mék zöldségüzletet tervez, amivel teljessé válik ennek a kerületnek a boltihálózata.

nádorvárosban a kálvária utcában épülő szövetkezeti házaknál a hunyadi utca sarkán különálló földszintes épületben a város egyik legszebb és legnagyobb, 250 négyzetméter alapterületű élelmiszer üzlete, valamint családi kisvendéglő készül el a jövő évben. /mti/

---

bb 37. nagyüzemi öntözéses kertészet kialakításával végleg felszámolják a munkanélküliséget felsőszentmártonban

vid/j/m/ie

1963. április 19.

a dráva-parti felsőszentmártonban mindössze két és fél hold föld jut egy családra. a földhiány következtében 150-200 ember dolgozik a falun kívül, s az otthon maradtak, főleg az asszonyok nagyrésze mindmáig munka nélkül volt kénytelen az év nagy részét eltölteni.

a régóta vajudó probléma megoldásához a zrinyi tsz látott hozzá. hatalmas kertészetet alakít ki, hogy minél több embernek ad-hasson munkát és egyidejűleg növelje a holdankinti jövedelmet. az idén már 170 holdon termelnek zöldséget a tsz-tagok. nyolcvan hollandi-házban palántákat nevelnek, primőröket hajtainak, most nagy szaporítóházat is létesítenek. a dráva vize mindaddig kinasználatlanul folyt el a falu alatt; idén 5 nagy teljesítményű öntözőberendezéssel a kertészetbe vezetik a folyó vizének egy részét. a faluban összesen 300 hold alkalmas az öntözésre. ennek a területnek a bekapcsolása a zöldségtermelésbe végleg megoldja a munkanélküliség problémáját. de a meglévő kertészet is 80-100 asszonynak ad már ebben az évben munkát. kedvező időjárás esetén 120 vagon zöldséget termelnek, ami körülbelül kétfélmillió forint bevételt jelent a szövetkezeti gazdaságnak.

az intenzív üzemág kialakításának, a jövedelem növekedésének hatására az eddig más területen dolgozó falubeliek közül többen erre az évre már a termelőszövetkezettől kértek munkát. /mti/

11.15/a

- 20 -

KK

bb 32. 50 forintot keresnek naponta a földesi lányok

vid/j/m/ie

1963. április 19.

„beiktatták”, a brigádba a földesi rákóczi termelőszövetkezetben azokat a fiatal lányokat, akik az idén már mint önálló keresők dolgoznak a tsz kertészetében. a rákóczi tsz-ben esztendőnk óta több mint száz asszony és lány dolgozik, s a több mint 400 holdas kertészet tennivalóinak javarészét rájuk bízta a vezetőség. derekasan helyt is állnak - minden munkát mindig idejében elvégeznek. az idén is a legelsők között mentek ki a határba: a palántanevelés után metszették a málnát, s most ültetik végleges helyére a 40 holdnyi karalábét és korai káposztát. egy-másfél munkaegységet teljesítenek naponta, s ez átlagosan 50 forintos napi keresetet jelent. /mti/

---

bb.33. honfoglaláskori sírokat találtak mezőszilas községben

vid/a sr

1963. április 19.

a tavaszi belvizek a fejér megyei mezőszilas községben az utmenti partoldalból csontvázakat mostak ki. a községi tanács értesítésére a székesfehérvári istván király múzeum kutatói a helyszínen leletmentő ásatást végeztek és megállapították, hogy 10. 11. századi temető maradványaira bukkantak. az egyik sírból ezüstből készült hajkarika került elő, ugyanitt egy ezüstberakásos nyakláncot is találtak. /mti/

---

bb.38. a lottó nyerőszámai

gg/a vg

1963. április 19.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint a mohácsi bartók béla városi művelődési ház szabadtéri színpadán megtartott lottó sorsoláson a 16. játékhetén a következő nyerőszámokat húzták ki:

6, 22, 26, 50, 55, . /mti/

11.20/a

- 21 -

KK

bb 36. / uj boltokat ... 1. folyt./ m

győr-szigeten, a kigyó utcai lakótelepen, ahol már több üzlet, vendéglátóegység és gyógyszertár is üzemel, háztartási boltot és cukrászdát nyitnak ebben az évben. ugyancsak itt a mék zöldségüzletet tervez, amivel teljessé válik ennek a kerületnek a bolthálózata.

nádorvárosban a kálvária utcában épülő szövetkezeti házaknál a hunyadi utca sarkán különálló földszintes épületben a város egyik legszebb és legnagyobb, 250 négyzetméter alapterületű ételmisszer üzlete, valamint családi kisvendéglő készül el a jövő évben. /mti/

---

bb 37. nagyüzemi öntözéses kertészet kialakításával végleg felszámolják a munkanélküliséget felsőszentmártonban

vid/j/m/le

1963. április 19.

a dráva-parti felsőszentmártonban mindössze két és fél hold föld jut egy családra. a földhiány következtében 150-200 ember dolgozik a falun kívül, s az otthon maradtak, főleg az asszonyok nagyrésze mindmáig munka nélkül volt kénytelen az év nagy részét eltölteni.

a régóta vajdó probléma megoldásához a zrinyi tsz látott hozzá. hatalmas kertészetet alakít ki, hogy minél több embernek ad-hasson munkát és egyidejűleg növelje a holdankinti jövedelmet. az idén már 170 holdon termelnek zöldséget a tsz-tagok. nyolcvan hollandi-házban palántákat nevelnek, primőröket hajtatnak, most nagy szaporítóházat is létesítenek. a dráva vize mindaddig kihasználhatatlanul folyt el a falu alatt; idén 5 nagy teljesítményű öntözőberendezéssel a kertészetbe vezetik a folyó vizének egy részét. a faluban összesen 300 hold alkalmas az öntözésre. ennek a területnek a bekapcsolása a zöldségtermelésbe végleg megoldja a munkanélküliség problémáját. de a meglévő kertészet is 80-100 asszonnak ad már ebben az évben munkát. kedvező időjárás esetén 120 vagon zöldséget termelnek, ami körülbelül kétmillió forint bevételt jelent a szövetkezeti gazdaságnak.

az intenzív üzemág kialakításának, a jövedelem növekedésének hatására az eddig más területen dolgozó falubeliek közül többen erre az évre már a termelőszövetkezettől kértek munkát. /mti/

---

11. 15/a

- 20 -

me

bb 32. 50 forintot keresnek naponta a földesi lányok

vid/j/m/ie

1963. április 19.

„beiktatták,, a brigádba a földesi rákóczi termelőszövetkezetben azokat a fiatal lányokat, akik az idén már mint önálló keresők dolgoznak a tsz kertészetében. a rákóczi tsz-ben esztendőnk óta több mint száz asszony és lány dolgozik, s a több mint 400 holdas kertészet tennivalóinak javarészt rájuk bízta a vezetőség. derekasan helyt is állnak - minden munkát mindig idejében elvégeznek. az idén is a legelsők között mentek ki a határba: a palántanevelés után metszették a málnát, s most ültetik végleges helyére a 40 holdnyi karalábét és korai káposztát. egy-másfél munkaegységet teljesítenek naponta, s ez átlagosan 50 forintos napi keresetet jelent. /mti/

---

bb.33. honfoglaláskori sírokat találtak mezőszilas községben

vid/a sr

1963. április 19.

a tavaszi belvizek a fejér megyei mezőszilas községben az utmenti partoldalból csontvázakat mostak ki. a községi tanács értesítésére a székesfehérvári istván király múzeum kutatói a helyszínen leletmentő ásatást végeztek és megállapították, hogy 10. 11. századi temető maradványaira bukkantak. az egyik sírból ezüstből készült hajkarika került elő, ugyanitt egy ezüstberakásos nyakláncot is találtak. /mti/

---

bb.38. a lottó nyerőszámai

gg/a vg

1963. április 19.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint a mohácsi bartók béla városi művelődési ház szabadtéri színpadán megtartott lottó sorsoláson a 16. játékhetén a következő nyerőszámokat húzták ki:

6, 22, 26, 50, 55, . /mti/

11.20/a

- 21 -

me

bb.39. olcsóbb lett a saláta , a sóska és a metélőhagyma

i/n.j./ a ie

1963. április 19.

a nagyvásártelepre pénteken 24 vagon és 69 tehergépkocsi idénytermék érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg : 16 vagon burgonya , 6 vagon tojás és 2 vagon paraj. a tehergépkocsik jelentős mennyiségű zöldséget hoztak fel.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata pénteken csökkentette a saláta , a szabadföldi sóska és a metélőhagyma fogyasztói árát. a 6-8 dekagrammos melegágyi salátát fejenként 2.80 , a szabadföldi sóskaát kilónként 9.80, a metélőhagymát cserepenként 5 forintért hozták forgalomba, a parajt kilónként 4.60, a melegágyi piros hónaposretek csomóját 3.60 forintért , a petrezselyemzöldjét csomónként 60 fillérért árusították./mti/

--

bb.40. elkészült a tizemelet magas és száz tonna teher szállítására alkalmas óriásdarú a tiszai vegyikombinátban

vid-/a ki

1963. április 19.

az utóbbi napokon meggyorsult a szerelési munka a tiszai vegyikombinát műtrágya gyárának legnagyobb üzemében , a 200 000 léghőmérőcsarnokban. ebben az ammóniák gyártására szolgáló „u„ alakú épületben hat egymásba kapcsolódó üzemszerkezett rendeznek be és több - egyenként 60-80 tonna súlyú - vegyi berendezést helyeznek el a szabad ég alatt a gyár udvarán is. ezeknek a nehéz mosótornyoknak és hőki-cserélőknek beemelésére , s későbbi karbantartására a gyár udvarán száz tonna teherbírásu , úgynevezett fél bakdarut építettek. a korszerű darut a német demokratikus köztársaság magdeburgi ernst thalman/umlauttal / gyárában készítették. a 47 méter magas és 45 méter hosszú óriásdarú összeszerelésére a 31-es építőipari vállalat technológiai csoportja vállalkozott. német vezetőmérnökök irányításával a leghidegebb téli napokon is dolgoztak és ennek eredménye , hogy az óriás darut - amely 180 méter hosszú pályán közlekedik - határidőre felépítették. az ország legnagyobb és legkorszerűbb hídarájának üzemi próbáit a napokban tartották meg és pénteken megkezdte az üzemszerű munkát. a mosótornyok és a nehéz csővezetékek beemelésénél segíti a szerelést./mti/

--

12.55/a

- 22 -

bb.41. időjárásjelentés

gg/a

1963. április 19.

a meteorológiai intézet jelenti április 19-én , pénteken 13 órakor:

valamivel hűvösebb idő

a dél felől érkező hatalmas méretű szubtrópusi levegő-beáramlás még európa északi tájairól is kiszorította a hideg utolsó maradványait. a középső vidékeken pedig szinte nyári melegét okozott. az állandóan tevékenykedő sarkvidéki levegőkibővítések pedig mostanában messze elkerülik kontinensünket és az atlanti óceán középső és nyugati térségeit fenyegetik.

hazánkban tegnap napos , meleg idő volt . a hőmérséklet ország-szerte 21-23 fokig emelkedett. az esti órákban délnyugat felől kissé hűvösebb levegőfajta szivárgott be az ország területére, hatására befelhősödött és ma reggel 7 óráig a dunántúlon csaknem mindenütt , máshol egy-két helyen kisebb eső , záporosó volt. az éjszaka folyamán a legtöbb helyen még 10 fok alá sem hűlt le a levegő, sőt a főváros belterületén csak 15 fokos legalacsonyabb hőmérsékletet mértek.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 18.4 fok volt , a sokévi átlagnál 6.8 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok , a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter , alig változik.

várható időjárás szombat estig : felhőátvonulások , az ország egyes helyein esőkkel , néhány helyen zivattal . mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap a nyugati megyékben 15-18, máshol 19-22 fok között.

a duna vízállása csütörtökön délelőtt 11 órakor budapestnél 421 centiméter./mti/

--

13.44/a

- 23 -

bb.42. új megmunkálási módszerrel egyes termékeknel tíz százalékkal csökken a selejt, negyedével növekszik a termelékenység a salgótarjáni üvegyárban

vid/te/a hk

1963. április 19.

a salgótarjáni üvegyárban a mérő - és rázóhengerek, valamint az üvegtölcsér gyártásánál a múlt évben 25-30 százalékos volt a törési és selejtvesztés. a gyár műszaki dolgozói az eddigi hideg megmunkálás helyett az első negyedévben megoldották a mérő - rázóhengerek ugynevezett meleg megmunkálását. pénteken üzembehelyezték azt a házilag gyártott gépet, amellyel az üvegtölcséreknek is bevezethetik ezt a módszert. az olcsó és könnyen előállítható berendezés segítségével négy műveletet egyszerre végeznek el. a számítások szerint a mérő - és rázóhengereknél, valamint az üvegtölcséreknél ezzel a módszerrel tíz százalékkal csökken a törési és selejtvesztés, az ebből eredő évi megtakarítás pedig meghaladja a háromszázezer forintot. a műveletek összevonása csaknem negyedével növeli a termelékenységet./mti/

.-

bb.43. hann sebestyén ötvösmunkái az aranyvasárnapi kiállításon - sajtótájékoztató a nemzeti múzeumban

t/lv/a sr

1963. április 19.

a nemzeti múzeumban pénteken a sajtó képviselőinek bemutatatták az „aranyvasárnap”, alkalmából megnyíló kiállítást.

mihalik sándor, a történeti múzeum főigazgatója elmondotta: az aranyvasárnapi kiállításon hann sebestyén, a 17. században élt neves magyar ötvösművész alkotásait mutatják be. a lőcsei származású ötvös 31 éves korában nagyszébenben telepedt le, s öt évig céhmester volt és kiemelkedő művelője az ötvösművészetnek. ötleteit külföldi metszetekből merítette. a nemzeti múzeumban őrzött legkiemelkedőbb munkája emlékkancsó 1697-ből, amelyet frank bálint királybíró, fejedelmi titkos tanácsosnak készített. hann sebestyén korának kedvelt asztaldiszeit is két pompás emlékekkel gazdagította. az egyik egy nemes körvonalú szarvas, virágos talapzaton. a másik korallszárból talpas csésze, belsőjében „sába királynő salamon előtt”, bibliai jelentéssel. **helyettese**

hann sebestyén művei között szerepel még egy aranyozott ezüst foglalatú fűszertartó-palack, továbbá egy virág- és állatalakokkal díszített talpas-tál. a kiállítást vasárnap nyitják meg, s egy hétig látogathatja a közönség./mti/

- 24 -

14.40/a

15sr
2 ar

mti hivatalos közlemények

1963. április 19.

embargo 20.00 óráig!!!

bb 44. az elnöki tanács ülése

s/bs

1963. április 19.

a tájékoztatási hivatal közli:

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. határozatot hozott, amelyben kimondja, hogy a tanácsok a bíróságok népi ülnökeit 1963. év május 15 és június hó 30 napja közötti időben válasszák meg.

az elnöki tanács a külügyminiszter előterjesztése alapján a magyar népköztársaság és a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége között a szociális ellátás területén való együttműködés tárgyában megkötött egyezményt megerősítette.

az elnöki tanács végül egyéb ügyeket tárgyalt.

x x x

a bírósági ülnök választását az teszi szükségessé, hogy a járásbíróságok és a megyei bíróságok népi ülnökeinek a jogszabályban meghatározott három évre szóló megbízatása ez év közepén lejár.

a szocialista igazságszolgáltatásnak egyik alapintézménye a dolgozó nép közvetlen részvétele a bíraskodásban. az ülnök-bíraskodás tehát azt jelenti, hogy a szocialista államban a bíraskodás gyakorlása is a nép kezében van.

a bírósági népi ülnöki rendszer az elmúlt 13 év alatt rendkívül sokat fejlődött. a munkások, a parasztok és az értelmiségiek közül választott ülnökök, továbbá a fiatalok büntetőügyekben eljáró pedagógus-ülnökök ma már a bírósági tárgyalások igen aktív résztvevői. élettapasztalataikkal, szaktudásukkal, helyi ismereteikkel sokat segítenek a hivatásos bírácoknak.

/folyt.köv./

15.12/n

-1-

16142 sel

bb 44./ az elnöki tanács.../ 1.folyt.s

mind több ülnök tesz eleget annak a kötelességének, hogy beszámoljon birói működéséről az öt megválasztó szerveknek és dolgozó társainak, a lakosságnak.

a népi ülnökök megválasztása úgy történik, hogy a járásbírók és a megyei bíróságok ülnökeit a járás, illetve a megye területén lévő üzemek, gyárak, vállalatok, állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és egyéb állami intézmények dolgozói jelölik. a jelölés nyilvános gyűlésen történik. a jelölések előkészítésében nagy feladat hárul az üzemek, a vállalatok, az intézmények, stb. szakszervezeti bizottságaira és a hazafias népfront helyi szervezeteire. a jelölőgyűléseket igen alaposan és körültekintően kell megszervezni.

a dolgozók által jelölt személyeket az illetékes megyei, városi, járási, illetőleg városi kerületi tanácsok tanácsülésen választják meg ülnöknek./mti/

--

- 2 -

15.16/

1511 *Zur*

bb 45. gagarin levele: „nagy örömmel fogadtam a dicső magyar munkásosztály kollektívájába való tartozás igazolványát,,

vid fm/tné szb fm

1963. április 19.

a dunai vasmű szerszámműhelyének gagarin-brigádja hetekkel ezelőtt felvette tagjai sorába a világűr első meghódítóját, j.a. gagarint, és felajánlást tett arra, hogy a tiszteletbeli brigádtagra, gagarinra eső normát is egész éven át becsülettel teljesíti.

jurij gagarin most levelet intézett a dunaujvárosi szocialista ifjusági brigádhoz:

„drága magyar barátaim!

nagy örömmel fogadtam a dicső magyar munkásosztály kollektívájához való tartozás igazolványát és a brigádtagságról szóló értesítést. erőmet nem kímélve fogok dolgozni és tanulni, hogy megérdemeljem bizalmukat.

elvtársak! 1963. évi magas termelési felajánlásuk teljesítése küzdelem az új munkasikerekért. baráti kollektívájuknak a munkatermelékenység növelésében nagy sikereket, társadalmi és magánéletükben újabb eredményeket kívánok.

tiszta szivemből köszönöm a küldött ajándékot és emlékalbumot. baráti üdvözetemet küldöm önöknek a magam és űrhajós pilótatársaim nevében.

tisztelettel:

j. gagarin,

a szovjetjeunió űrhajós pilótája.,,

/mti/

--

bb 49. a huszonötödik szovjet turistacsoport heves megyében

vid fm/tné szb fm

1963. április 19.

pénteken délután szovjet textilipari dolgozók érkeztek egerbe. heves megyében az idén ez már a 25. szovjet turista csoport. a vendégeket az egri park szállóban pupics péter, az mszbt heves megyei titkára köszöntötte. /mti/

--

15.36/n

-25-

1512 *Zur*

bb 46. a következő két vasárnap országos kutyakiállítás lesz budapesten

i cs/j szb ie

1963. április 19.

a hagyományos országos kutyakiállításokat, szépségversenyeket a következő két vasárnapon: április 21-én és 28-án rendezik meg a budapesti állat- és növénykert területén. puy aladár, a magyar ebtenyésztők országos szövetségének főtitkára tájékoztatásul közölte, hogy április 21-én valamennyi magyar, valamint vadászkutya-fajta mérkőzik a kitűzött értékes díjakért, oklevelekért, április 28-án pedig a német juhász, az őrző-védő és minden egyéb fajtahoz tartozó kutyákat rangsorolják az alkati sajátosságok, a szépség és ügyesség szerint. mindkét kiállítást bemutatókkal teszik változatossá.

az európa-szerte népszerűvé vált budapesti nemzetközi kutyakiállítást az idén június 22-én és 23-án, a budapesti nemzetközi vásár területén rendezik meg. a baráti országokból már eddig háromszor annyi nevezés érkezett, mint az előző években. ugyanakkor a nyugati országok kutyatenyésztői is minden eddigénél nagyobb számban jelentkeztek a nemzetközi kutyakiállításra és versenyre. /mti/

--

bb 48. évenként száz tonna csapágy - műanyagból - tanácskozás a műanyagcsapágyak alkalmazásáról

t sl/sze szb vg

1963. április 19.

az érdekelt ipari üzemek szakemberei pénteken a technika házában megvitatták, hogy a csapágyak gyártásánál milyen módon helyettesíthetik a szinesfémeket műanyaggal.

dr. környei józsef, a kgm műanyagfelhasználási tanácsadó szolgálatának vezetője példákkal igazolta, hogy a műanyagcsapágyak a hengerművekben, az élelmiszeripari és vegyipari gépeken egyaránt jól beváltak. a kábel- és műanyaggyár most már évente körülbelül száz tonna csapágyanyagot készít textiltakelitből és poliamidból s ezzel többszáz tonna szinesfém importjától mentesíti az országot. kísérletképpen teljesen kész műanyagcsapágyak előállítását is megkezdte a gyár, egy-két héten belül különleges műszert is felszerelnek, amely önműködően ellenőrzi a csapágyak minőségét. a kész csapágyak iránt máris igen nagy az érdeklődés, ezért az évi három-négy tonna kapacitású kísérleti üzemet

nagytermelékenységű gyáregységgé fejlesztik, s jövőre már ötven tonna kész műanyagcsapággal látják el a vállalatokat. /mti/

--

15. 38/n

-26-

Kovács Zoltán

bb 50. fock jeno látogatása veszprém megyében

vid/fm/tné/s fm

1963. április 19.

fock jeno, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken szurdi istvánnak, az mszmp központi bizottsága osztályvezetőjének társaságában veszprém megyébe látogatott. a megye székhelyen a pártbizottság vezetőivel találkozott, majd bakos istván, a megyei pártbizottság első titkára társaságában ajkára utazott. a város vezetőivel a fiatal ipari település fejlődéséről tanácskozott, majd megtekintette a helyi nehézipari üzemeket. /mti /

--

bb 51. hivatalokban dolgozó nők és termelészövetkezeti asszonyok találkozója nyiregyházán

vid/fm/tné/s fm

1963. április 19.

a közalkalmazottak szakszervezete szabolcs-szatmár megyei nőbizottsága pénteken nyiregyházán, a mórícz zsigmond művelődési házában baráti találkozót rendezett a hivatalokban dolgozónők és termelészövetkezeti asszonyok részvételével. az üdvözlések után a megjelentek kölcsönösen ismerkedtek egymás munkájával, életével, majd együttesen ellátogattak a színházba, a muzeumba, valamint az almatárolóba és a dohánybeaváltó és fermentáló vállalatához, ahol ipari munkás-asszonyokkal találkoztak. /mti /

--

15. 42/n

-27-

Kovács Zoltán

bb 47. a kohó- és gépipari miniszter tájékoztatója a gyártmányfejlesztésről, a gyártás koncentrálásáról és az átszervezésről - ülést tartott a vasas szakszervezet központi vezetősége

t sl/sze szb vg

1963. április 19.

a vas- és fémpipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége pénteken ülést tartott, ahol dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter ismertette a kohó- és gépipar helyzetét, feladatait és az átszervezés eddigi tapasztalatait. a tanácskozáson résztvett beckl sándor, a szot ritkára is.

a miniszter utalt arra, hogy a nemzeti jövedelem és az élet-színvonal alakulása szempontjából egyaránt döntő jelentőségű a kohó- és gépipar munkája, ezért az itt tapasztalható hibáknak országos kihatásaik vannak. a kohó- és gépipar évek óta teljesíti tervét, ennek ellenére nem használt ki minden lehetőséget, s nem mindenben felelt meg a követelményeknek. elsősorban a gyártmányfejlesztésben tapasztalható elmaradás. nagyobb mérvű exportrendelésekre csak akkor számíthatunk, ha modern új gyártmányokat bocsátunk a nemzetközi piac rendelkezésére. a gépiparról szóló emlékeztető párhuzamosan óta már történt néhány jelentős intézkedés, előrehaladás. egyik legfontosabb feladat, hogy minden vezető felelősséget érezzen a korszerű technika bevezetéséért, s valamennyi fontosabb gyártmánytípusnak legyen gazdája. az országos tervhivatallal együttműködve a kohó- és gépiparban kidolgozták az ugynevezett profilgazda-rendszer elveit, amelynek az a lényege, hogy egy-egy gyártmánytípus fejlesztésének irányítását egyetlen arra alkalmas vállalatra bizzák, még abban az esetben is, ha annak a terméknek az előállításával pillanatnyilag több más üzem is foglalkozik. a profilgazdák kijelölése május végén, június elején kezdődik meg.

a műszaki fejlesztés és a gazdaságosság szempontjából nem kisebb a jelentősége a termelés szakosításának, koncentrációjának - folytatta -. a híradástechnikában és a műszeriparban már megkezdődött az alkatrészgyártás központosítása, korábban a szerzőelemek és szerszámházak gyártásának koncentrálására hozott határozatot a kohó- és gépipari minisztérium. a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy bizonyos közgazdasági alapfeltételek nélkül nem vezetnek sikerre az ilyen intézkedések. bár a központi üzem kisebb önköltséggel dolgozik, a nyereség és egyéb felárak révén az alkatrész mégis drágábban jut a felhasználó vállalatához, mintha azt saját maga állítaná elő.

/folyt.köv./

15.56/n

-28-

K. R. Zseli

bb 47. /a kohó- és gépipari... 1. folyt./- szb

ezért az árpolitika szabályozásával is segíteni kell a termelés szakosítását. a miniszter közölte, hogy a legközelebbi jövőben koncentrálni kívánják a szerszámok gyártását, továbbá a híradástechnikai célgépgyártást. különösen az utóbbi feladatnak nagy a jelentősége, mert olyan gépsorokat és automata célgépeket kívának létrehozni, amelyek pótolják az emberi erőt, kiküszöbölik a tévedés lehetőségét, s tökéletes alkatrészeket gyártanak nagyértékű híradástechnikai berendezéseinkhez.

a miniszter ezután a kgst jelentőségét méltatta. rámutatott, hogy a diesel motorok, a golyóscsapágyak, a szerszámgépek gyártásában már hasznos együttműködés alakult ki, a szakosítás lehetőségeit azonban az eddiginél még nagyobb mértékben kell kihasználni. hangsúlyozta, hogy a műszaki gardénak is nagy feladatai vannak a gépipar strukturális átalakításában.

horgos gyula ezután az átszervezésekről szólva elmondotta, hogy nem szabad valamilyen sémát követni. egy-egy elhamarkodott lépés többet árt, mint használ. egyes esetekben, mint például a híradástechnikában és a műszeriparban a gyártási profil rendezésének meg kell előznie az iparigazgatóság megszüntetését, a nagyvállalat kialakítását, ezért lehetséges, hogy a gépiparban egyes területek átszervezése a tervezettnél hosszabb ideig tart. hangsúlyozta, hogy a nagyvállalatok kialakítása egymagában csupán jogi kérdés, az átszervezésnek a gazdaságosság és a műszaki fejlesztés szempontjából csak akkor van értelme, ha a kisüzemek összevonása egyben a gyártás szakosításával, a gépek koncentrációjával, tehát jobb kihasználásával is párosul. a magyar hajó- és darugyár például éppen most jutott el abba a szakaszba, amikor egyes munkafolyamatokat szakosítanak, az átszervezés tehát ennél a vállalatnál most érezteti első hatását.

a miniszter utalt arra, hogy a műszaki fejlesztést helyes gazdaságpolitikával kell megalapozni. a gyártmányfejlesztésben tapasztalható elmaradásnak nem utolsó sorban az az oka, hogy egy-egy mintapéldány vagy próbasorozat elkészítése anyagi hátrányokat jelent a vállalatnak, s az üzemek csak kis mértékben érdekeltek az új technika alkalmazásában. ehhez hozzájárul a minisztérium közgazdasági irányító munkájának gyengesége is. közölte, hogy a kohó- és gépipari minisztériumban közgazdasági ellenőrző főosztályt hoznak létre, amely a műszaki haladást közgazdasági szinten is segíti. egyéb szervezési intézkedések is történnek, hogy a távlati tervezést külön válasszák a rövid távú vagy a napi problémák intézésétől. felveszik a harcot a felelősség elhárításának szelleme ellen, a korszerű gyártási technológiák segítségét és alkalmazását követelik meg mindenkitől.

/folyt.köv./

16.02/n

-29-

K. R. Zseli

bb 47. /a kohó- és gépipari... 2. folyt./- szb

a szakszervezettől azt kérte a miniszter, hogy az üzemekben támogassák a szocialista munkaversenyt, amelynek döntő feladata a minőség javítása. még ma is gyakori a szerelési hiba, a felületes munka, amely rontja gyártmányaink hitelét. véleménye szerint a versenyértékelések rendszerét is felül kell vizsgálni, hogy a minőség javításában és a gyártmányfejlesztésben elért eredmények még nagyobb súlyt, megbecsülést kapjanak.

befejezésül az ideai feladatokról szólt. utalt arra, hogy a hosszú, kemény tél elsősorban a kohászatban és a hajóiparban okozott elmaradásokat, hengereltáruból jóval kevesebbet gyártottak a tervezettnél. örvendetes, hogy márciusban és április első felében már csökkent ez az adósság, s kérte a kohó- és gépipar dolgozóit, hogy minden területen teljesítsék a tervet, emeljék gyártmányaink műszaki színvonalát. /mti/

bb 52. növekvő érdeklődés az üzemi munkásakadémiák iránt - értekezlet hajduszoboszlón az üzemi ismeretterjesztéről

vid/fm/tné/s fm 1963. április 19.

pénteken hajduszoboszlón befejeződött a szot és a tit által az üzemi ismeretterjesztés eredményeiről, feladatairól rendezett háromnapos értekezlet. a tanácskozáson, illetve tapasztalatcserén több mint 120 üzemi ismeretterjesztő vett részt hajdu-bihar, szabolcs-szatmár, brosd, szolnok és békés megyéből.

az értekezlet résztvevői beszámoltak arról, hogy növekvő érdeklődés tapasztalható az üzemi munkásakadémiák iránt. különösen növelte az érdeklődést, hogy a munkásakadémiákon a saját üzemük termelését elősegítő műszaki és szakmai kérdésekről is tartanak előadásokat. hajdu-bihar megyében például az elmúlt évben 14 munkásakadémia működött, az idén pedig már 44 munkásakadémiai tagozat van. a további feladat, hogy emeljék az előadások színvonalát, korszerűbbé tegyék a munkásakadémiák tematikáját. /mti/

bb 53. a májusi leszerelési hónap tennivalóiról tanácskoztak borsod és komárom megye békeharcosai

vid/fm/tné/s fm 1963. április 19.

a hazafias népfront borsod megyei bizottsága jó munkával készült fel a magyar békemozgalom fennállásának 15. évfordulójára és a májusi leszerelési hónapra. elhatározták, hogy az ünnepi hónapban a megye lakosságával széleskörben ismeretik a moszkvai leszerelési és béke- világkongresszus határozatait, a béke-világtanács malmói elnökségi ülésének európa népeihez intézett felhívását és a szovjetunió békepolitikáját. az eseménysorozat gazdag programját pénteken tárgyalták meg miskolcon. a baráti találkozón a megye városaiból és falvaiból 400 békeharcos vett részt.

/folyt.köv./
16.10/n

-30-

1635 Jel

bb.53. /a májusi...1. folyt./s

harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára ismertette a májusi leszerelési hónap tartalmi célkitűzéseit, majd megbeszélték az ünnepi hónap tennivalóit. az eddigi tervek szerint májusban a megye minden járásában nagyszabású béketalálkozókra kerül sor, amelyeken ismertetik a nemzetközi leszerelés jelentőségét és megemlékeznek a magyar békemozgalom tizenöt éves munkájáról.

a leszerelési hónapban a kisz bizottságok szellemi vetélkedőket rendeznek. a szakszervezetek békemozgalmi témájú előadásokat tartanak a munkás- szállásokon, a nőtanácsok megszervezik, a nők nemzetközi barátságának hetét, az eszperantó szakkörök levelekben számolnak be az eseményekről külföldi barátaiknak. május 29-én rendezik meg miskolcon az országos tudományos bizottság és a miskolci nehézipari műszaki egyetem képviselőinek részvételével az északmagyarországi tudományos konferenciát, amelyre többszáz vendéget várnak.

a leszerelési hónap május 9-én kezdődik. ezen a napon -amelyen a világ népei a hitleri fasizmus feletti győzelem évfordulóját ünneplik - békenagygyűlést rendeznek sátoraljujhelyen.

ugyanancsak pénteken béketalálkozót rendeztek tatabányán, a bányász művelődési házban. fekete sándor, a magyar rádió munkatársa tájékoztatta a találkozó 250 résztvevőjét a magyar békemozgalom feladatairól, a májusi leszerelési hónap jelentőségéről. /mti/

--

16.15/n

-31-

1635 Jel

bb 54. felkészülés az új egyetemi felvételi rendszer bevezetésére - harc a protekcionizmus ellen - intézkedések az egyetemi diákság szociális körülményeinek javítására - a kisz központi bizottságának ülése

t s-zs/gg szb sr

1963. április 19.

a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága pénteken folytatta tanácskozását. az ülésen részt vett és felszólalt Ilkú Pál, az MSZMP politikai bizottságának póttagja, a művelődésügyi miniszter, ott volt a földművelésügyi, az egészségügyi és a belkereskedelmi minisztérium több vezetője. Várnai Ferenc, a kisz központi bizottságának titkára terjesztett elő beszámolót a felsőoktatási intézmények kisz-szervezeteinek időszerű feladatairól.

elmondta, hogy egyetemeken és főiskoláinkon jelenleg több mint negyvenezer fiatal tanul, s a diákok 85 százaléka tagja az ifjúsági szervezeteknek. a felsőoktatási intézmények kisz bizottságainak, alapszervezeteinek is része van abban, hogy bár a legutóbbi esztendőben alaposan megnöttek a követelmények, a tanulmányi színvonal mégis észrevehetően emelkedett, javultak az átlagok, csökkent a bukások száma és kevesebb a vizsgahalasztás.

Várnai Ferenc részletesen beszámolt arról, hogy államunk több fontos intézkedést tervez az egyetemi diákság szociális helyzetének további javítására, a tanulás feltételeinek jobbá tételére. megemlítette többek között, hogy már az ősszel kezdődő új tanévben jelentős összeggel emelkedik az egyetemi és főiskolai hallgatók támogatására, az étkeztetés a kollégiumi elhelyezés javítására és az ösztöndíj-rendszer fejlesztésére rendelkezésre álló állami támogatás.

a beszámoló felhívta a figyelmet, hogy az egyetemek kommunista fiataljainak fontos feladata: erejükhez mértén segítsék az oktatási reform végrehajtását, s alaposan felkészüljenek az új felvételi rendszer gyakorlati megvalósítására.

az ifjúsági szövetség egyébként azzal a javaslattal fordul az illetékesekhez, hogy a munkahelyek elosztásánál és az egyetemekről kikerülő fiatal diplomások kezdő fizetésének megállapításánál vegyék figyelembe az egyetemi évek alatt végzett tanulmányi munkát.

a kisz központi bizottsága megállapította, hogy a továbbtanulásra-mozgósításban és a kiválogatásban felelősségteljes, nagy feladatok várnak a kisz-szervezetekre. a kommunista fiataloknak például fokozottan támogatniuk kell a tanyai osztatlan, vagy részben osztott iskolák tehetséges növendékeit.

/folyt.köv./

16.30/n

-32-

1638 Zelen

bb 54. /felkészülés az új egyetemi... 1. folyt./- szb

a középiskolai kisz szervezetek már egy-két évvel az érettségi előtt rendszeresítsenek pályaválasztási tájékoztatást, tanácsadást, a negyedik osztályban pedig gondosan mérjék fel, hogy ki, milyen intézményben, felsőfoku tanintézetben szeretne tovább tanulni. e felmérés - és a többéves közös munka - alapján a kisz vezetőségek körültekintően és nagy felelősségérzettel alakítsák ki a továbbtanulásra vonatkozó állásfoglalásukat, javaslataikat. messzemenően vegyék figyelembe, hogy az egyetemi felvételeknél a legfontosabb szempont: a jelentkező átlagos tanulmányi munkája és az egyes tárgyakból elért kimagasló eredménye, közösségi tevékenysége, általános magatartása, emberi jelleme.

az egyetemi kisz-szervezetek a vizsga- és felvételi bizottságokba a legtapasztaltabb, legrátermettebb ifjúsági vezetőket küldik. a kommunista ifjúsági szövetség az új felvételi rendszer céljainak valóra váltásáért következetes harcot indít a protekcionizmus ellen. a pénteki ülésen elfogadott határozat szerint az ifjúsági szervezetek kötelesek fellépni a protekció minden formája ellen, s a kisz egyetlen szerve sem adhat - és nem is fogadhat el - egyetemi, főiskolai felvételre vonatkozó ajánlást, kérést, javaslatot, csak az iskoláztatási bizottság, illetőleg az érintett üzem útján.

a beszámolót sokrétű vita követte, amelyben felszólaltak az érdekeltek képviselői, a felsőfoku tanintézetek ifjúsági vezetői is. az elhangzott hozzászólásokra, kiegészítő indítványokra Várnai Ferenc válaszolt. a központi bizottság a felsőoktatási intézmények kisz-szervezeteinek munkájára vonatkozó határozat-tervezetet egyhangulag elfogadta. /mti/

--

bb 55. cservenka ferencné hazaérkezett belgiumból

k/s sr

1963. április 19.

Cservenka Ferencné, az MSZMP központi bizottságának tagja, a Pest megyei pártbizottság első titkára, aki az MSZMP képviselőjében részt vett a belga kommunista párt 14. kongresszusán, pénteken hazaérkezett. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent Hottai Imre, az MSZMP KB külügyi osztályának vezetője, a budapesti és a Pest megyei pártbizottság több vezető munkatársa. /mti/

--

16.37/n

-33.-

1643 Zelen

a szerkesztőségekfigyelmébe !

a mai bb 54. számú hírünk / felkészülés az új egyetemi felvételi.../ utolsó bekezdésének első két mondata helyesen a következő :

a beszámolót sokrétű vita követte. az elhangzott hozzászólásokra, kiegészítő indítványokra várnai ferenc válaszolt.

/mti /

..

bb 56. felháborodással tiltakozik a magyar nép julian grimau garcia halálra ítéltése ellen

t na-di-lv-vid/s ha 1963. április 19.

a magyar nép egyöntetűen emelte fel tiltakozó szavát az ellen, hogy a spanyol fasiszta rendszer katonai bírósága halálra ítélte julian grimau garciát, a spanyol kommunista párt központi bizottságának tagját.

a magyar népköztársaság társadalmi és tömegszervezetei a spanyol kormányhoz intézett táviratokban adnak kifejezést mély-séges felháborodásuknak és sikra szállnak a spanyol nép hű fia mellett., követeljük, hogy semmisítsék meg a koholt vádak alapján hozott igazságtalan ítéletet és helyezték azonnal szabadlábra.,- hangzik a hazafias népfront országos tanácsának távirata., a spanyol nép hű fiával szemben alkalmazott kegyetlen és törvénytelen eljárás világszerte mélységesen felháborítja mindazokat, akik hisznek az igazságban, a törvényes-ségben, az emberi szellem magasabbrendűségében.,- mondja a magyar országos béketanács távirata. az ötvös loránd tudomány-egyetem oktatói és hallgatói táviratukban hangoztatják :
„ követeljük, hogy grimau ügyében polgári bíróság döntsön, s a legteljesebb jogvédelem biztosítása mellett szabadon védekezhe-sék., a magyar jogász szövetség a madridi katonai bíróság elnökéhez intézett táviratában megbélyegezte a törvénytelen ítéletet, követelte annak azonnali hatályon kívül helyezését, s addig is az ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

/folyt.köv./

17.25/ szb

-34-

bb 56./ felháborodással..../ 1.folyt.s

julian grimau garcia védelmében felemelte szavát a magyar munkásosztály, a parasztság, népünk minden rétege. az ország legkülönbözőbb részeiből érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a gyárak, bányák, állami gazdaságok, termelő -szövetkezetek dolgozói röpgyűléseken adnak kifejezést felháboro-dásuknak, s követelik a spanyol hazafi szabadonbocsátását. így például gyűlés volt a vegyipari gép- és radiátorgyár öntődéjé-ben. ott volt az üzemrész valamennyi dolgozója, a táviratot fogalmazták, amelyben követelik a spanyol hatóságoktól : semmi-sítsék meg a törvénytelen ítéletet.

tatabányán és az egész szénmedencében mély felháborodást váltott ki a hír, s a bányászok megbízták az aknák vezetőit: nevükben táviratban követeljük grimau szabadonbocsátását. röpgyűlések voltak pénteken dorog és esztergom üremeiben is.

a nógrádi iparmedencében is a dolgozók ezrei vettek részt a tiltakozó gyűléseken, salgótarjánban és a bányákban egy-aránt. pénteken délután veszprém megye csaknem valamennyi ipari üzemében a műszakváltás idején rövid ideig szünetelt a munka ; a dolgozók gyűléseiken sikra szálltak grimau életének megmen-téséért. nagy visszhangot váltott ki a hír a lenin kohászati művekben is, ahol mintegy 60 munkahelyen tartottak röpgyűlést. /MTS)

13.30/n

-35-

a szerkesztőségekfigyelmébe !

a mai bb 54. számú hírünk / felkészülés az új egyetemi felvételi.../ utolsó bekezdésének első két mondata helyesen a következő :

a beszámolót sokrétű vita követte. az elhangzott hozzászólásokra , kiegészítő indítványokra várnai ferenc válaszolt.

/mti /

..-

bb 56. felháborodással tiltakozik a magyar nép julian grimau garcia halálra ítéltése ellen

t ha-di-lv-vid/s ha 1963. április 19.

a magyar nép egyöntetűen emelte fel tiltakozó szavát az ellen, hogy a spanyol fasiszta rendszer katonai bírósága halálra ítélte julian grimau garciát, a spanyol kommunista párt központi bizottságának tagját.

a magyar népköztársaság társadalmi és tömegszervezetei a spanyol kormányhoz intézett táviratokban adnak kifejezést mély-séges felháborodásuknak és sikra szállnak a spanyol nép hű fia mellett., követeljük, hogy semmisítsék meg a koholt vádak alapján hozott igazságtalan ítéletet és helyezték azonnal szabadlábra.,- hangzik a hazafias népfront országos tanácsának távirata., a spanyol nép hű fiával szemben alkalmazott kegyetlen és törvénytelen eljárás világszerte mélységesen felháborítja mindazokat, akik hisznek az igazságban, a törvényes-ségben, az emberi szellem magasabbrendűségében.,- mondja a magyar országos béketanács távirata. az ötvös loránd tudomány-egyetem oktatói és hallgatói táviratukban hangoztatják :

„ követeljük, hogy grimau ügyében polgári bíróság döntsön, s a legteljesebb jogvédelem biztosítása mellett szabadon védekezhe-sék., a magyar jogász szövetség a madridi katonai bíróság elnökéhez intézett táviratában megbélyegezte a törvénytelen ítéletet, követelte annak azonnali hatályon kívül helyezését, s addig is az ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

/folyt.köv./

17.25/ szb

-34-

bb 56./ felháborodással..../ 1.folyt.s

julian grimau garcia védelmében felémelte szavát a magyar munkásosztály, a parasztság, népünk minden rétege. az ország legkülönbözőbb részeiből érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a gyárak, bányák, állami gazdaságok, termelő -szövetkezetek dolgozói röpgyűléseken adnak kifejezést felháboro-dásuknak, s követelik a spanyol hazafi szabadonbocsátását. így például gyűlés volt a vegyipari gép- és radiátorgyár öntödéjé-ben. ott volt az üzemrész valamennyi dolgozója, a táviratot fogalmaztak, amelyben követelik a spanyol hatóságoktól : semmi-sítsék meg a törvénytelen ítéletet.

tatabányán és az egész szénmedencében mély felháborodást váltott ki a hír, s a bányászok megbízták az aknák vezetőit: nevükben táviratban követeljük grimau szabadonbocsátását. röpgyűlések voltak pénteken dorog és esztergom üzemeiben is.

a nógrádi iparmedencében is a dolgozók ezrei vettek részt a tiltakozó gyűléseken, salgótarjánban és a bányákban egy-aránt. pénteken délután veszprém megye csaknem valamennyi ipari üzemében a műszakváltás idején rövid ideig szünetelt a munka ; a dolgozók gyűléseken sikra szálltak grimau életének megmen-téséért. nagy visszhangot váltott ki a hír a lenin kohászati művekben is, ahol mintegy 60 munkahelyen tartottak röpgyűlést. /MTI/

17.30/n

-35-

bb 57. közlekedési balesetek

te/s sr

1963. április 19.

az üllői ut 69. számú ház előtt dévald fülöp 73 éves nyugdíjas, budapesti lakost elütötte a 6-os jelzésű autóbusz. életveszélyes állapotban az 1. számú sebészeti klinikára szállították. a balesetet dévald okozta, aki ittasan a járdáról az autóbusznak esett.

a józsef attila utca és a bajcsy-zsilinszky ut kereszteződésénél timár gyuláné tilos jelzésnél haladt át az uttesten és a cb 95-56 rendszámú személygépkocsi elütötte. a mentők könnyű sérüléssel a szobi utcai kórházba szállították.

a népligetben az építők sporttelepének bejáratánál dr. szakolczai györgy cb 93-46 rendszámú személygépkocsijával összeütközött bujdosó flórián ek 78-97 rendszámú motorkerékpárjával. a baleset következtében bujdosó flórián és bujdosó anna - a motorkerékpár utasa - könnyű sérülést szenvedett.

/folyt.köv./

17.34/n

-36-

le

bb 57./ közlekedési balesetek..../ 1.folyt.s

a baleset oka az, hogy a személygépkocsi vezetője nem adta meg az elsőbbséget a motorkerékpárosnak.

a kőrösi csoma ut és a halom utca kereszteződésénél sütő hajnalka 11 éves iskolai tanuló figyelmetlenül haladt át az uttesten és a ch 42-55 rendszámú személygépkocsi elütötte. a gyermeket könnyű sérüléssel a heim pál gyermekkórházba szállították.

a korvin ottó utca és a perc utca kereszteződésénél kovács zoltán segédmunkás figyelmetlenül haladt át az uttesten és az ab 48-19 rendszámú személygépkocsi elütötte. a gyalogost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a jános kórházba szállították. a baleset oka kovács zoltán figyelmetlensége.
/mti /

--

bb 58. új napközi otthont avattak gyálon

i áe/gk/s sr

1963. április 19.

a pest megyei gyálon pénteken átadták rendeltetésének a község ujonnan elkészült napközi otthonát. a két-tantermes konyhával és mosdóval felszerelt épületben nyolcvan gyermek felügyeletéről gondoskodnak. a gyermekek szülei csaknem 150 ezer forint értékű önkéntes munkával segítették a régóta nélkülözött intézmény építését, amelyre a községfejlesztési alapból 350 ezer forintot áldoztak./mti /

--

bb 60. költők klubdelutánja az írószövetségben

t s/gk/s sr

1963. április 19.

a magyar írók szövetségének költői szakosztálya pénteken klubdelután rendezett az írószövetségben. az összejöveteleken gellért oszkár, demény ottó és nemes nagy ágnes olvasta fel legújabb verseit, majd a szakosztály tagjai anketon vitatták meg az elhangzott költeményeket. a vitában többek között fel-szóltalt király istván, rónai györgy és váci mihály is./mti /

--

17.40/n

-37-

le

bb 59. a koratavaszi növények nagy részét elvetették, az őszi gabonák 70 százaléka kapott serkentő műtrágyát - teljes erővel vessük a kukoricát, ültessük a burgonyát! - a földművelésügyi minisztérium tájékoztatója a tavaszi munkák előrehaladásáról

i cs/hné szb cs

1963. április 19.

a késői kitavaszkodás miatt a szántóföldi munkák erőteljesebben csak április első napjaiban kezdődhetnek meg országosan. emiatt az őszi gabonafélék ápolására, az időszerű talajmunkákra, a vetésre, a legelők gondozására és egyéb időszerű feladatok végrehajtására a szokásosnál jóval kevesebb idő áll rendelkezésre. most az időjárás kedvezőre fordultával a termelőszoövetkezetek, az állami gazdaságok, valamint a gépállomások dolgozói a gépi-, a fogat- és a kézi munkaerő jó kihasználásával igyekeznek behozni a kedvezőtlen időjárásból eredő lemaradást.

az őszi gabonafélék, - elsősorban az őszi árpa és az olasz buzafajták - a kemény tél után, az erősebb márciusi hőmérsékleti ingadozások hatására a vártnál nagyobb területeken ki is kellett szántani. a hazai és a szovjet buzafajták - szolnok, borsod, békés, szabolcs-szatmár megyék kivételével - mindenütt jól bírták a szigorú telet és a rendkívül kedvezőtlen télvégi időjárást. ezeknél a fajtáknál akirittkül nem számottevő. április közepéig a termelő üzemek őszi vetésterületeiknek több mint 70 százalékán fejtrágyázással segítették a gabonafélék gyorsabb fejlődését.

az elmaradt őszi mélyszántásnak eddig körülbelül felét pótolták tavaszi szántással. a sok szántani való miatt most igen fontos, hogy a gazdaságok minél nagyobb mértékben használják ki a kettős műszak előnyeit. a termelő üzemek többségében tapasztalható, hogy a kedvező talajállapotot kihasználják, s általában jól elkészített magágyba teszik a vetőmagot.

a tavaszi árpa, a borsó, a kukorica, az ujburgonya és egyéb, viszonylag korai vetést igénylő növényeket illetően az elmúlt napokban jól előrehaladtak a vetéssel, ültetéssel, számos helyen be is fejezték ezt a fontos munkát. de fokozott ütemben zajlik már a lucerna, a vöröshere és a napraforgó vetése is. több megyében a talaj felmelegedésével lehetővé vált, hogy a gazdaságok teljes erővel megkezdjék a kukoricavetést és a burgonyaültetést.

az utóbbi napokban az ország nagyobb részében lehullott langyos tavaszi esők elősegítették az ősszel vetett növények fejlődését, a kora tavasziak kelését, illetve megerősödését. az ország egyes tájain - fejér, baranya, tolna, békés és csongrád megyében - a borsó, a tavaszi árpa és egyéb korai vetésű növények már zöldellnek.

/folyt.köv./

17.47/n

-38-

bb 59. /a koratavaszi... 1. folyt./- szb

a mezőgazdaság ideai tervének teljesítése érdekében rendkívül fontos most, hogy a termelőszoövetkezetek, az állami gazdaságok és az egyéni termelők minden talpalatnyi földet gondosan megmunkáljanak, bevegyenek. a földművelésügyi minisztérium javasolja, hogy a termelőüzemek a kipusztult őszi gabonák helyén elsősorban napraforgót és burgonyát teremessenek. /mti/

--

bb 61. ankét az állatkertek ismeretterjesztő feladatairól

t le/tr szb

1963. április 19.

a tudományos ismeretterjesztő társulat kezdeményezésére pénteken délután rendezték meg a kossuth klubban a hazai állatkertek vezetőinek első tanácskozását. dr. anghi csaba, a fővárosi állat- és növénykert főigazgatója bevezető előadásában elmondotta: az eddig csak szórakoztatást, látványosságot nyújtó fővárosi állatkertben öt évvel ezelőtt kezdték meg a rendszeres biológiai ismeretterjesztést. ez mindinkább feladata az utóbbi években alakult hat vidéki állatkertnek is. az ankéton megvitatták azokat a fejlesztési, szervezési tennivalókat, amelyek biztosítják, hogy a vidéki állatkertek fejlődéstörténeti, biogeográfiai és más természettudományi ismereteket nyújthassanak látogatóiknak.

az állatkertek ismeretterjesztő tevékenységének segítésére a tit biológiai szakosztályi munkabizottságokat hoznak létre. /mti/

--

bb 62. a berlini német tudományos akadémia alelnöke magyarországon

i ms/gk szb há

1963. április 19.

wolfgang steinitz professzor, a berlini német tudományos akadémia alelnöke, a magyar tudományos akadémia tiszteleti tagja az akadémia elnökségének meghívására kéthetes magyarországi látogatásra budapestre érkezett. /mti/

--

bb 63. szabó imre akadémikus

i ms/gk szb ha

1963. április 19.

a magyar tudományos akadémia főtitkár-helyettese strasbourgba utazott, ahol előadást tart a nemzetközi összehasonlító jogi egyetem tanfolyamán. /mti/

--

18.00/n

-39-

le

bb 64. társadalmi munkások kitüntetése makón

vid fm/tné szb fm

1963. április 19.

pénteken este a makói józsef attila művelődési házban ünnepséget rendeztek a legjobb társadalmi munkások tiszteletére. a város lakossága tavaly a hazafias népfront aktivistái és a tanács-
tagok kezdeményezésére több mint egymillió forint értékű önkéntes munkával segítette az utcák szépítését, egyes építkezések meggyorsítását. azokat, akik a legtöbbet tették e szép eredmény elérése-
ért, oklevéllel tüntették ki, majd a helybeli művészeti együttesek jutalomlistával szórakoztatták a megjelenteket.

a városnak, amely a társadalmi munkában múlt évben a legkiválóbb eredményt érte el csongrád megye városai közül, az ünnepségen adták át a megyei tanács százezer forintos jutalmát. /mti/

--

bb 65. kállai gyula előadása az mszmp politikai akadémiáján

k hi/tm szb sr

1963. április 19.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága politikai akadémiájának előadássorozatában péntek délután kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja az állam és a szocialista demokratizmus fejlődésének egyes kérdései címmel előadást tartott a magyar néphadsereg központi klubjában. az előadáson résztvettek gáspár sándor és rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagjai, németh károly, a központi bizottság titkára, jelen volt a párt központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a forradalmi munkás-paraszt kormányának több tagja, politikai és társadalmi életünk sok ismert személyisége. /mti/

--

18.58/n

-40-

NE

bb 66. széleskörű bemutató és vita az üllői uti lakótelep építésének tapasztalatairól

t sb/hme/s la

1963. április 19.

a magyar építőművészek szövetségének és az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének elnöksége pénteken délután bemutatót tartott az üllői uti nagy lakótelepen. majd a párt- és társadalmi szervek, a szakemberek és a tanács-
tagok bevonásával vitát rendezett az új városrész építészeti problémáiról.

a bemutató résztvevői az üllői ut déli oldalán épült lakónegyedre, a második építési ütem házait tekintették meg. ennek az ütemnek az építése idén fejeződik be. ez összesen 2900 lakást jelent. a harmadik ütemben, a jövő év végéig, újabb 3000 lakással bővül az új városrész, s a mintegy 1800 lakásos negyedik építési ütemet az ötéves terv végéig fejezik be az ecseri ut környékén. budapest legnagyobb lakótelepe lesz tehát az új városrész, amely mintegy 35.000 lakosnak ad korszerű otthont.

a bemutató után szalontai lajos, az építők szakszervezetének titkára nyitotta meg a vitát, majd a szakemberek ismertették a lakóházak terveit. a vitának az volt a célja, hogy értékelje és főleg bírálja az eddigi tervezési és építési munkákat.

sok észrevétel hangzott el. többek között nehézséget okozott, hogy általában a tervezettnél nagyobb családok költöztek az új lakásokba, így csaknem 15 százalékkal többen laknak az átadott otthonokban. ezért zsúfoltság keletkezett az óvodákban, az iskolákban és az eddig felépített üzlethálózat is csak nehezen tudja ellátni a lakótelepet. a korábbi tervezési szabályok megkötöttsége miatt a gépkocsik elhelyezése sincs még megoldva. az újabb elgondolások szerint az utakra merőlegesen álló épületek között alakítanak ki majd parkoló tereket, a villamosremiz környékén pedig garázs építésére is lehetőség nyílik.

az építkezések megkezdése után derült ki, hogy a hungária vegyiművek, valamint a kelenföldi és a csepeli gyárak a vártnál jobban szennyezik az üllői uti városrész levegőjét, s ezért intézkedni kell, elsősorban a klór és a kén-dioxid-szennyeződések megszüntetéséről.

a lakosokat képviselő tanácsstagok is elmondották a vitában észrevételeiket. a megbeszélésen elhangzottakat a magyar építőművészek szövetsége és az építők szakszervezete összesíti és javaslatokat terjeszt az illetékesek elé a tapasztaltak felhasználásáról és a hibák kijavításáról. /mti/

--

19.05/n

-41-

NE

bb 67. színházi bemutatók egerben és kaposvárott

vid fm/tné szb fm

1963. április 19.

az egri gárdonyi géza színházban pénteken este bemutatták kállai istván: férjek a küszöbön című háromfelvonásos vígjátékát. az előadáson - amelyet barta zsuzsa rendezett - fontos magda, antal lászló és fonyó istván játssza a főbb szerepeket.

ugyancsak pénteken este a kaposvári csiky gergely színházban magyarországi ősbemutatóra került sor: georges schedahé-kozma józsef: az ibolyák című háromfelvonásos zenés komédiáját adták elő szilágyi sándor rendezésében. /mti/

-. -

bb 68. még nem sikerült elfojtani az üllési gázkítörést

vid gk szb

1963. április 19.

az üllési kutatófurásnál, a 4. számú kútnál csütörtökön kitért földgáz a várakozás ellenére péntek estig sem sikerült megfékezni. a péntekre virradó éjjel és péntek délelőtt fáradhatatlan munkával megmentették a pusztulástól az értékes fűtőberendezéseket, s a zuhogó gázkítörés körül nagy erőfeszítéssel megtisztították az aknát a felhalmozódott olajos iszaptól. erre azért volt szükség, hogy hozzáférjenek az épségben maradt záró berendezéshez. ez a törekvés átmenetileg eredményre is vezetett. azonban csak rövid időre sikerült a föld alá szorítani a nagy erővel feltörő anyagokat, amelyek az elzárás után husz perccel ujult erővel átszakították az ugynevezett zárótesteket.

az ismét toronymagasságig felcsapó, olajjal, vízzel és homokkal kevert gázsugár színezete változik, egyszer sötét, máskor világos, ami arra mutat, hogy gyakran jelentős mennyiségű olaj keveredik a kiáramló anyagok közé. a honvédség, a tűzoltóság, valamint a lakosság társadalmi munkában ássa az árkokat, hogy a nagy mennyiségben szétömlő, feketés folyadékot megfelelő területre vezessék.

a szakemberek és a munkások változatlanul nagy erőfeszítéseket tesznek a kítörés elzárására, s biznak benne, hogy ez rövidesen sikerrel is jár. /mti/

-. -

19.30/n

-42-

bb.69. időjárásjelentés

n/la

1963. április 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. április 19-én, pénteken 19 órakor:

felhőátvonulások

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások az ország egyes részein esővel, néhány helyen zivattal. mérsékelt szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton a nyugati megyékben 15-18, máshol 19-22 fok között./mti/

-. -

bb 56./ felháborodással tiltakozik.../ 2.folyt.s

sok budapesti üzemhez hasonlóan a kőbányai villamosgép és kábelgyár dolgozói is tiltakozó röpgyűléseket tartottak pénteken. a gyáregységekben a munkások felháborodásukat fejezték ki és követelték, hogy engedjék szabadon julian grimaut, a spanyol kommunista párt központi bizottságának tagját. táviratot intéztek a spanyol kormányhoz, amelyben hangsúlyozták, hogy mélységesen elítélik a gyilkossági kísérletet.

ugyancsak tiltakozó röpgyűléseket tartottak újpesten, az egyesült izzóban is. a wolfram-gyáregységben megtartott röpgyűlésen felszólalt simor lászlóné és grósz antal, s hangsúlyozták: a magyar közvéleménnyel együtt az egyesült izzó dolgozói is tiltakoznak az emberi jogok legdurvább megsértése ellen és követelik: az ENSZ alapokmányának figyelembe vételével állítsák polgári bíróság elé és biztosítsanak teljes jogvédelmet julian grimau garciának.

tiltakozott julian grimau halálraítélése ellen a vidéki városok népe is. az egri tanárképző főiskola kollégiumaiban például pénteken este gyűléseken tárgyalták meg a fiatalok a spanyol szabadságharcos ügyét és követelték szabadonbocsátását./mti/

19.55/a

-. -
- 43 -

slu

bb 70. ünnepi megemlékezés és kiállítás a varsói gettó felkelésének 20. évfordulója alkalmából

t vt/gk/s. La 1963. április 19.

a lengyel olvasóterem és a magyar partizán szövetség pénteken este a lengyel olvasóteremben emlékünnepséget rendezett a varsói gettóban lezajlott fegyveres felkelés 20. évfordulója alkalmából. az ünnepségen ott voltak a magyar partizán szövetség országos bizottságának képviselői, résztvettek a budapesti lengyel nagykövetség tagjai, élükön henryk grochulski nagykövettel.

jan bystrzyckinek, a lengyel olvasóterem igazgatójának megnyitó szavai után jerzy zielinski, a budapesti lengyel nagykövetség első titkára mondott beszédet, amelyben részletesen ismertette a husz évvel ezelőtti hősi felkelés előzményeit, majd a harcok lefolyását és a gettó tragikus pusztulását, méltatta az t a hősi ellenállást, amelyet a harci szervezetbe tömörült antifasiszták a lengyel munkáspárt ott működött szervezetének kezdeményezésére vittek véghez a hatalmas tuleróvel szemben.

ezt követően basch anna-mária, a magyar partizán szövetség országos bizottságának tagja szólott az ünnepi est résztvevőihez. többek között hangoztatta, hogy a példa, amelyet a gettó hőseinek felkelése mutatott hazaszeretetről, öntudatról, a szolgaság és az elnyomás iránti engesztelhetetlen gyűlöletről a magyar nép számára is ösztönzést ad, hogy éberem őrkdjék a szabadság felett, amely hősök vérével öntözött földjeinken virul. az antifasiszta harcok hőseinek emléke serkentsen bennünket még keményebb összefogásra, hogy gyermekeink soha többé ne hallják a fegyverek zaját - mondotta.

a beszédek után megnyitották a varsói gettó tragikus harcát dokumentáló kiállítást, amely mintegy száz fényképfelvétel és egyéb dokumentumokon illusztrálja a husz esztendővel ezelőtti kitört fegyveres felkelés eseményeit.

az ünnepi est befejezéséként a varsói gettó tragikus harcát bemutató filmet vetítettek.

az ünnepségen megnyílt kiállítás április 30-ig tart. megtekinthető naponta délelőtt 10-től délután 17 óráig, s vasárnap is a lengyel olvasóterem döbrentei utca 8. szám alatti helyiségében./mti /

20.30/n

--

-44-

W
-Vege-

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fő utca 6-7. Telefon: 189-480, 369-080

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató feladta.

mti b e l f ö l d i n i r e k

1963. április 20.

bb.1. távvezérlésű vezetőkocsi az ingajáratu vonatokhoz

vid/n/hk

1963. április 20.

a nyári menetrend életbelépésével egyidejűleg új típusú vasuti szerelvényeket állít forgalomba a máv.

a dunakeszi járóműjavító az ingajaratban közlekedő vonatokhoz olyan kocsikat készített, amelyek feleslegessé teszik, hogy a végállomáson a mozdonyt lekapcsolják a szerelvényről és a pályaudvaron körbejárva a vonat másik végére - tulajdonképpen most már elejére - állítsák, ezzel a fordulókat jelentékenyen meggyorsítják, és tehermentesítik az állomást. a szerelvény végéhez kapcsolt újfajta, a villamosokhoz hasonló, vezetőállásos kocsit távvezérlő berendezés köti össze a mozdonyval. visszafelé a távvezérléses kocsiból vezetik a vonatot, ekkor a mozdony maga előtt tolja a szerelvényt. két vezetőállásos kocsit már átadtak, májusig még kilenc készül el. a vezérlőkocsi és a mozdony összekötésére 48 meglevő vasuti kocsit alakítanak át. ezek továbbítják a távvezérlést. az új vezérlőkocsi villamosvonatokhoz is alkalmazhatók./mti/

--

W
-1-